ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 280 (1880)
НОЯБРИИН 27
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

...еэдһээ һү ехээр һаахын түлөө үбэл зунгүй тэмсэе

...жалые саашадань хүгжөөжэ, ...ю, мяха, үндэгэ болон бусад ...дые ехээр абадаг болохын ...тэмсэн, манай республикын ...ажахын худэлмэрилэгшэд со...тическэ мүрысөө үргэнөөр ...лжэ, ажахын жэл соо горь...жалта туйлаа. Урда жэлнүү...э орходоо мүнөө жэлдэ һүн. ...мяхан ехээр абтаа.

...убликын колхозууд гүрэндэ ...аха, худалдаха түсэбөө бол...ь урид дүүргээ. Тиихэдэ ...жэлэйхидэ орходоо 48,4 ...центнер һү үлүү ехээр гү...шаагдаа. Эдэ бүгэдэ һаа...малшадай шэн габьяата ажа...лагдаа юм.

...ээр һааһан түрүүшүүлэй тоо ...оо. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ ...оварна племенной фермэнүүд ...ү һаадаг байгаа һаа, мүнөө ...колхозуудай һүнэй-товарна ...дүүдшье нютагай үүлтэрэй ...э ехэ һү һаагаа. Мүнөө жэл...ээд колхозууд, һүнэй-товарна ...дэй 300 гаран һаалишад ...аа үлүү литр һү һаагаа. Ню...үлтэрэй үнеэдһээ 2000 литр ...н һаалишад олон. Тэдэнэй ...Прибайкальска аймагай һаа... З. И. Темникова, Кударын ...һаалишан Д. И. Цыңгунс...ин аймагай һаалишан Г. Б. ...ова болон бусад ороно. Рес... суута һаалишан Д. Д. ...ржиева үнеэн бүриһөө 5080 ...һаагаа. Мүн һаалишад Б. Д. ...ова, С. Д. Будаева гэгшэд ...рһөө дүрбэ дүрбэ мянга ...итр һү һааһан байна. Эдэ ...д яагаад иимэ амжалтэ ... гэхэдэ, үнеэдээ һайн тэжээ...гаад, үнеэн бүхэнэй онсо ...араадаа абажа эдеэлүүлһэ...өөр һааһанай ашаар туйлаа. ...эшье, мүн нютагай үүлтэ... үнеэдһээ һү ехээр һааха эр...жын бии байһые эдэ барим... тодорхойлон харуулна.

...ү һаахын түлөө энэ жэлдэ ...худэлмэри ябуулагдабашье, ...эхэ юумэн хэгдээгүй байна. ...өөл багаар һаагдана. Энэ ...рэһээ болонob гэхэдэ, мал...эрхилхэ хуушанай арга хэ...һэн зандаа. Жэшээнь, үнеэ... эртэ шэргээдэг, тэдэниие ...хэ, харууһалха худэлмэри ...мхидхэдэг ушар бии. Үнеэ...аал һаагаад, үбэлдөө мүр...һаадаггүй ушар олон газар...дэг. Иимэ баримтанууд мү...үзэгдэжэ байна. Энэ занша...лаа орхижо, һүнэй-товарна фермэнүүдэй худэлмэрилэгшэд үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө үбэл зунгүй тэмсэхэ ёһотой.

Һү ехээр һаахын тулада эгээл түрүүн үнеэдые зүбөөр эдеэлүүлхэ, харууһалха хэрэгтэй. Шэмэтэ тэжээл, илангаяа кукурузын силос үнеэдые ехэ һүтэй болгодог байна. Нёдондо жэлэйхидэ орходоо мүнөө жэлдэ силос ехээр дарагдаа. Зарим колхозууд үнеэн бүридэ 5—6 тонно силос дараһан байна. Тиимэһээ иимэ тэжээлые имагтал хабар болоһон хойно малда эдюулхэдэ бэшэ, харин бүхэли жэл соо үнеэдтэ үгэхэдэ һүн ехээр һаагдаха байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ һү ехээр һааһан Хориин аймагай «Победа» колхоз мүнөө үнеэдтээ силос эдюулжэ байна. Энээнэй ашаар үнеэдһээ һү ехээр һаана. Гэбэшье, Хориин, Закаменай, Мухаршэбэрэй болон бусад аймагуудай зарим колхозууд үнеэдтээ һаядаа силос эдюулхэ янзагүй байна. Энэ тон буруу.

Мүнөө жэлдэ республикын колхозууд эдлүүриин 100 гектар бүхэндэ 40 центнер, совхозууд 45 центнер һү абаха, үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1200 литр һү һааха зорилготой. Энээниие бэелүүлхын тулада колхозууд болон совхозууд, һүнэй-товарна фермэнүүдэй худэлмэрилэгшэд, зооветеринарна мэргэжэлтэд түбхын түрүүндэ һү ехээр һаахын түлөө түхэреэн жэл соо тэмсэхэ ёһотой.

Һү ехээр һаахын тулада үнеэдэй харууһа, эдеэлүүлгэ һайжаруулха, үнеэн бүхэнэй онсо илгаае хараадаа абаха шухала. Тиихэдэ шэмэтэ тэжээл—силос зүбөөр хэрэглэдэг болохо хэрэгтэй. Нёдондоной алдууе дабтангүй мүнөө жэлдэ хаа хаанагүй шэмэтэ тэжээлээ үнеэдтэ эдюулхэ хэрэгтэй. Энэ зорилгоор колхозуудай правлени, һүнэй-товарна фермэнүүдэй худэлмэрилэгшэд малайнтаа байрануудта кормушкануудые түхеэрхэ уялгатай.

Машинно-тракторна станцинууд малай фермэнүүдтэхи ажал ехэтэй худэлмэри механизацилха, һаалишадай худэлмэри хүнгэдхэхэ тухай, тэрэшэлэн траншейнууд соо дарагдаһан силос абаха худэлмэри механизацилха тухай зохихо хэмжээ абаха зорилготой.

Нүхэд һаалишад, малшад, малажалай мэргэжэлтэд ажахын шэнэ жэл соо бүри ехэ һү һаахын түлөө, партиин XX съездые ажалай амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе.

...СР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

...осковско метрополитендэ В. И. Ленинэй нэрэ олгохо тухай

...нинградска метрополитенэй барилгын дүүрэһэнтэй, тэрээндэ ...ленинэй нэрэ олгоһонтой дашарамдуулан, мүн столицын метропо... хорин табан жэлдэ худэлмэрилхэ зуураа, советскэ жэшээтэ мет... тэжэ бүгэдэниитэдэ һайшаагдаһыень тэмдэглэн, Московско ...литендэ Коммунистическэ партиин агууехэ вождь ба Советскэ гү...байгуулагша — Владимир Ильич **Ленинэй** нэрэ олгохо, саашадаа ...ско метрополитениие **«В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Московско мет...ен»** гэжэ нэрлэхэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

...ква, Кремль.
... оной ноябриин 25.

...СР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

... Ленинэй нэрэмжэтэ Московско метрополитенэй ...отный ряд" гэжэ станциин нэрые һэлгэхэ тухай

...вско метрополитениие барилгада ба худэлмэрииень эмхидхэлгэдэ ... М. Кагановичын габьяатай байһые тэмдэглэн, «Охотный ряд» ...нциин нэрые һэлгэжэ, **«Л. М. Кагановичын нэрэмжэтэ»** болгохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

...ква, Кремль.
... оной ноябриин 25.

...ой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо

...ИВОСТОК. (ТАСС). Оро...үшын революциин 50 жэлэй ... ойе Приморьедо үргэнөөр ...жэ байна. Һурагшад, сту..., ажалшад бүлэг бүлэгөө... бүри экскурсяар ябажа, ...07 онуудта революционно ...удай болоһон Владивосток, ...хая, Улис гэжэ газарнуу...на.

...лэн Номгон далайн фло...-сэрэгэй түүхын музейдэ ...тнууд таһарнагүй. Примо...оһон революционно событинуудай сэрэгэй шухаг зүйлнүүд тэндэ хадаглагдажа байдаг. Мүн Приморьеын хизаар ороноо шэнжэлэлгын музей «1905—1907 онуудай революционно событинууд» гэһэн экспозицида шэнэ документнүүд олоор нэмэһэн байна. Тэдэнэй тоодо: 1907 оной июль һарада гаргагдаһан «Приморский рабочий» гэжэ большевистскэ газетын хоёрдохи номер, РСДРП-гэй Владивостогой организациин листовконууд болон бусад бии.

Н. А. БУЛГАНИН, Н. С. ХРУЩЕВ БОМБЕЙДЭ ОШООД БАЙНА

БОМБЕЙ, ноябриин 24. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Нүхэд Н. А. Булганинай, Н. С. Хрущевой хүндэлэлдэ зорюулан Бомбей штадай губернатор Х. Мехтаб үсэгэлдэр үдэшэлэн уулзалга эмхидхээ.

Нүхэд Хрущев, Булганин энэ үглөөгүүр хүүгэдэй һайндэртэ байлсаад, удаань текстильнэ фабрикые хараа, Бомбей штадай «һүнэй колонида» ошоод ерэһэн байна. Энэ колони городһоо 30 километрын газарта байдаг юм.

Хүүгэдэй уранһайханай самодеятельностиин һайндэр Бомбейн стадионуудай нэгэн дээрэ болоо. Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин губернаторска ордон соо байрлаһан юм. Тэрэ ордонһоо советскэ айлшадай гаража ябахадань, эндэ сугларaад байһан Бомбейн олон түмэн хүн зон тэдэниие амаршалаа. Стадионой трибуна дээрэ айлшадай гаража ерэхэдэ, Бомбейн эхин һургуулинуудай зуу мянган һурагшад тэдэниие овацяар угтаһан байна. Һурагшадай стадион дээрэ асарһан элдэб үнгын агаарай шарнууд, эб найрамдалай сагаан гулабхаанууд өөдөө дэгдэн гарана. Стадион дээрэ олоороо сугларһан хүүгэд гимнастическа упражненинүүдые хээ. Удаань, национальна гоё һайхан хубсаһануудаа үмдөөд ерэһэн, бомбейскэ элдэб һургуулинуудай һурагшад бүлэг бүлэгөөрөө манипурска болон арадай бусад танцануудые наадаа. Мүн тэдэнэр индийскэ загаһашадай дуу дуулаа. Нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан, шабараар амһарта хэдэг бомбейскэ худэлмэришэн Мумтасай арба наһатай һурагша басаган трибуна дээрэ гаража амаршалгын үгэ хэлээ. Индийскэ үхибүүд советскэ хүүгэдтэй бата бэхи хани барисаатай байхые хүсэнэ гэжэ тэрэ басаган хэлээ.

Стадионой трибуна дээрэһээ нүхэр Хрущев үхибүүдтэ хандан үгэ хэлээ. Хүүгэдэй самодеятельностиин энэ һайндэрые эмхидхэгшэдтэ, мүн индийскэ искусствые тон һайнаар харуулһан хүүгэдтэ өөһэдтэнь тэрэ баясхалан хүргөө. Бомбейн багахан басаганай энэ трибуна дээрэһээ хэлэһэн бүхы дурадхалнуудые бидэнэр зүбшөөнэбди гэжэ нүхэр Хрущев онсо тэмдэглээ.

Советскэ арад хадаа бүхы арадуудта дурладагаар ба тэдэнтэй хани барисаатай байхаар өөһэдынгөө хүүгэдые хүмүүжүүлдэг, тусхайлбал, мүнөө һууринь табигдаад байһан индийско-советскэ хани барисаа бэхижүүлхые һургадаг байна гэжэ Н. С. Хрущев хэлээ.

Саашань, Н. С. Хрущев иигэжэ хэлээ: Индиин хүүгэд, таанадта ерээдүй хамаадана. Һургуулидаа һайнаар һурагты, Эхэ оронойнгоо аша туһада зорюулан хэхэ ёһотой ехэ ба харюусалгатай ажал-ябуулгада өөһэдыгөө бэлэдхэгты. Гайхамшагта эсэгэнэрэйнгээ эрхим халаан боложо шадахаар өөһэдыгөө бэлэдхэгты. Эсэгэнэрэйнгээ дайлан абаһан эхэ оронойнгоо бээ даанхай байдалые бэхижүүлхэ, мүн арадай ажабайдал һайжаруулгые хангахын тулада арадай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ өөһэдыгөө бэлэдхэгты.

Мүн лэ энэнэй тулада бидэнэр өөһэдынтөө хүүгэдые хүмүүжүүлдэг байнабди. Манай хани барисаае бэхижүүлэел!

Стадион дээрэ сугларһан үхибүүд нүхэр Хрущевой хүндэлэлдэ зорюулан нэрьесэ альга ташаа.

Хүүгэдэй һайндэрэй түгэсхэл дээрэ тэрээндэ хабаадагшад Советскэ Союзай болон Индиин гимннүүдые дуулаа.

Удаань, советскэ айлшад ба тэдэнтэй суг ябалсаһан хүнүүд индийскэ «Тата» гэжэ тон томо концерндэ хамаатай бомбейскэ фабрикануудай нэгэндэ хүрэһэн байна. Энэ капиталистическэ концерн Индиин хэдэ хэдэн промышленна томо предприятинуудые, тэрэ тоодо металлургическа, машина бүтээлгын, текстильнэ, химическэ, радиотехническэ промышленностиин предприятинуудые мэдэжэ байдаг юм. Бомбейскэ текстильнэ тус фабрика «Тата» концерный хуушанай предприятинуудай тоодо ородог болобошье, һаяхан шэнэдхэн заһагдажа, американска түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаа. «Тата» концерндэ ородог дүрбэн фабрикануудай нэгэн бологшо энэ текстильнэ фабрика жэл соо 45 миллион шахуу ярд хлопчатобумажна бүд нэхэжэ гаргадаг юм; тиихэдэ энэ фабрикада таба мянга шахуу худэлмэришэн ажалладаг байна.

«Тата» концерный директорнүүдэй нэгэн Хоми Моди гэгшэ айлшадые угтаһан ба тэдэндэ тайлбари үгэһэн байна. Хамагай түрүүндэ, 20—30 хүүгэдэй байдаг ясли, тиигээд багсаахада зуун хүнэй һууритай столово айлшадтаа харуулаа. Фабрикын утаһа ээрэдэг, утаһа оройдог, утаһа будадаг болон бусад цехүүдыень айлшад мүн лэ хараа. Цехүүдыень советскэ айлшадай хаража дүүргэһэнэй һүүлээр, үглөөнэй халаанай худэлмэришэд—2700 хүн Хрущев ба Булганиниие амаршалхын тулада фабрикынгаа хашаа соо гараһан байна. Тэдэнэр хэдэн дахин «Ура» хашхаралдаһан, арадуудай хоорондын хани барисаанай хүндэлэлдэ, Советскэ Союзай хүндэлэлдэ зорюулан мүн лэ уряа хашхаралдаһан байна.

Городой хойто талын Аари нютагта байдаг гүрэнэй «Һүнэй колониие» хараад, Бомбей городтой танилсаха үглөөнэйнгөө программые советскэ айлшад дүүргэһэн байха юм. Энэ жэшээтэ «колони» малажалай 26 фермэһээ бүридэнэ. Эдэ фермэнүүдынь 15 мянган толгой малтай, тэдэнь бултадаа буйвол үнеэд юм.

Бомбей штадай муниципальна засагаархид, өөһэдынгөө мэдэлдэ байһан энэ предприятида һүүлэй зурагаан жэлэй турша соо 30 миллион рупи оруулһан байгаа. Тиигээд, һүнэй ажахын продуктнуудые Бомбей городто худалдахадань туһалдаг дээрэһээ тэрэнһээ ороһон олзоһоо жэлэй 7 процентыень абажа, хэһэн гаргашануудаа мүнөө бүтүүлжэ байдаг юм. Энэ «колонидо» һүнэй завод байгуулагданхай. Фермэнүүдынь электрификацилагданхай, уһаар ба малай тэжээлээр хангагданхай. Эдэ фермэнүүдтэ байдаг мал энгэй хүнүүдтэ хамаатай юм. Гэбэшье, ээдынь харууһанайнь гаргашые гүрэндэ түлэдэг юм. Аариин колониин гурбанайнь нэгэ хуби үмсын предприятинуудта, гурбанайнь хоёр хуби гүрэндэ хамаададаг байна.

Ороной малай тоогойнь тон олон болобошье Индиин һүнэй ажахы ехэ городуудые хүсэдөөр хангажа шададаггүй юм. Тиимэһээ тус ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ түрүүшын шухала алхам хэхын тулада энэ жэшээтэ фермые Бомбейн муниципалитет эмхидхэһэн байна. (Дэлхэй дээрэхи эбэртэ бодо малай тоо толгойн гурбанай нэгэ хуби Индидэ хамаадана. Гэбэшье, эдэ мал һү ба мяха абахын тулада бэшэ, харин жүдхэхэ хүсэн болгогдон гол түлэб хэрэглэгдэдэг юм). Индиин һүнэй ажахые хүгжөөхын тулада малые городуудһаа гаргажа, һайн бэлшээри дээрэ байлгаха шухала болоһон байна. Аариин фермые байгуулхадаа Бомбейн муниципальна засагаархид урда тээнь олонхидоо город соо байһан 15 мянган толгой малые заатагүй һайн бэлшээридэ гаргаха хэмжээнүүдые бэелүүлһэн байна. Эдэ бүгэдын ашаар буйвол үнеэдһээ һү һаалга нилээд ехээр дээшэлээ.

Фермые советскэ айлшадай харахадань Бомбейн муниципалитедэй һүнэй ажахын асуудалнуудые эрхилдэг комиссар Д. Н. Кхуроди тайлбари үгэһэн байна. Бомбей штадай главна министр М. Десай, энэ штадай правительствын бусад гэшүүд айлшадтай хамта ябалсаа. Һү һаалга, малай хойноһоо харууһалха арга ба тэжээлэй база гэхэ мэтын олон асуудалнуудые фермэнүүдые хүтэлбэрилэгшэдтэ Н. С. Хрущев табиһан байна. Фермэнүүдые хүтэлбэрилэгшэд бүхы асуудалнуудтань харюу үгэһэн байха юм. Удаань, колониин фермэнүүдэй нэгые, тэрэшэлэн һүнэй заводые айлшадта харуулаа. Аарида фермэнүүдые байгуулга ехэ ашатай туһатай үүсхэл болоно гэжэ хөөрэлдөөнэй түгэсхэлдэ Н. С. Хрущев тэмдэглээ.

Советскэ Союзда ошожо, Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкые харахыень ба советскэ хүдөө ажахын туйлалтануудтай танилсахыень энэ ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэ хүсэжэ байһанаа Н. С. Хрущев элишэлэн мэдүүлээ.

Энэ талаар бидэнэр таанартай мүрысэжэ шадаха байгаабди. Улам һайнаар ажалладаг болохын тулада мүрысэхэ шухала байна. Мүрысэхэ гээшэ өөһэдынгөө туйлалтануудые нюуха гэһэн удхатай бэшэ юм. Мүрысөөн хадаа дүй дүршэлөө, эрдэм мэргэжэлээ халан ябалсалга болоно, иимэ мүрысөөндэ хэнэйншье илаа һаань, тэрээндэ хабаадагшадта бултандань туһатай байдаг юм гэжэ Н. С. Хрущев хэлээ.

Иимэ мүрысөөнэй үндэһэ һуури болодог гол ёһо гуримууд капиталистическэ зүрилдөөнэй ёһо гуримуудта орходоо тад ондоо юм гэжэ Н. С. Хрущев онсо тэмдэглээ.

«Һүнэй колониин» худэлмэрилэгшэдтэ амар мэндэ байхыень хүсөөд айлшад городто бусажа ерээ.

Татын нэрэмжэтэ научно-шэнжэлэлгын томо институтда Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев үдын хойто тээ хүрэһэн байна. Институдай директор—Индиин элитэ ехэ эрдэмтэ профессор Хоми Баба тэдэниие угтаһан ба тайлбари үгэһэн байна. Энэ институт Татын зөөриие хэрэглэлсэн урдань байгуулагдаһан юм. Мүнөө тус институт гол түлэб Индиин правительствоар финансировалагдадаг байна. Ядерна физикын, космическа туяануудай болон оңдоошье асуудалнуудай талаар профессор Баба болон бусад элитэ ехэ эрдэмтэдэй хүтэлбэреэр шэнжэлэлгын худэлмэри эндэ хэгдэжэ байнхай.

Тус институт мүнөө дээрээ хуушан байратай, энэнь дурсагдаһан худэлмэри хэхэдэнь таарамжагүй юм. Зүгөөр, Индиин правительство хадаа институдта зорюулан Бомбейдэ шэнэ, мүнөө үеын байшан барихые, тэрэниие түхеэрэхын тулада мүнгэ һомолһон байна. Шэнэ байшангайнь барилга ерэхэ жэлдэ дүүргэгдэхэ юм. Профессор Баба мүнөө баригдажа байһан шэнэ байшангай македые (түхэл дүрсые), мүн тэндэ тодхогдохо реакторай македые Н. А. Булганинда болон Н. С. Хрущевто харуулаа, мүн институдай хэдэ хэдэн лабораторинуудта хэгдэжэ байһан научно-шэнжэлэлгын худэлмэри тухай хөөрэжэ үгөө, өөрынгөө научна худэлмэрилэгшэдые советскэ айлшадтай танилсуулаа.

* * *

БОМБЕЙ, ноябриин 25. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин болон СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Н. С. Хрущевой хүндэлэлдэ зорюулан Бомбей штадай главна министр М. Десай ноябриин 24-нэй үдэшэ Бомбейдэ уулзалга эмхидхээ. Бомбей штадай хуули гаргалгын суглаанай гэшүүд, штадай правительствын гэшүүд, тэрэшэлэн ниитын элитэ ехэ ажал-ябуулагшад уулзалга дээрэ байлсаа. Айлшадые амаршалха зуураа, тэдэнэй айлшалжа ерэлгэ Индиин болон Советскэ Союзай хоорондохи хани барисаа бэхижүүлгэдэ туһалха байна гэжэ главна министр М. Десай мэдүүлээ. Главна министрын амаршалгада харюусан нүхэр Н. А. Булганин үгэ хэлээ.

Бомбейһээ мордохынгоо урда тээ Н. А. Булганин ба Н. С. Хрущев, тэдэнэй хүндэлэлдэ зорюулан культурна холбоо барисаа хүгжөөхэ индо-советскэ обществын ноябриин 24-нэй үдэшэ эмхидхэһэн уулзалга дээрэ байгаа. Энэ уулзалгын үедэ обществын бүхэниндийскэ соведэй түрүүлэгшэ А. В. Балига, Бомбей штадай губернатор Х. Мехтаб, нүхэд Булганин, Хрущев үгэ хэлэһэн байна.

Бомбейн хүндэтэ айлшадые хани ёһоор амаршалха зуураа, культурна холбоо барисаа хүгжөөхэ индо-советскэ общество СССР-эй болон Индиин бээ бээдээ ойртолсохо хэрэгтэ ехэ удхашанартай гэжэ А. В. Балига онсо тэмдэглээ.

Н. А. Булганин харюугай тобшо үгэ хэлэһэн байна.

Удаань Бомбей штадай губернатор Х. Мехтаб үгэ абаа. Инди хадаа эб найрамдал хангахые тон ехээр хүсэдэг ба эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байһан бүхы оронуудтай нягта холбоотой байхые эрмэлзэдэг гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Советскэ айлшадта хандан губернатор иигэжэ хэлээ: Танай орон эб найрамдалые шууд хүсэдэг, тиимэһээ хэнтэйшье гниимэ ехээр арсалдадаггүй байна. Манай премьер-министрын танай орондо айлшалһан, таанадай манайда ерэһэн ушар бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ бидэниие нэгэдүүлнэ.

Эбтэйгээр ажабайха табан ёһо гурим арадуудай хоорондохи харилсаанай үндэһэ һуури болохо үгэхэ ёһотой гэжэ губернатор хэлээ. Арадуудай өөһэдынь ушар ёһо мэдэлгэ мүнөө үедэ дээдэ шатадаа гараа, ондоо ороной мэдэл доро байхые мүнөө хэншье зүбшөөхэгүй байна гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ. Ямар нэгэн мүлжэлгые саашадаа тэсэхэгүйбди, бээ даанхай байхые шууд хүсэнэбди гэжэ экономическа талаараа гээгдэнги оронуудай мэдүүлээд лэ байһан ушарта бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын тулада таатай һайн оршон байдал бии болохо гэжэ найдажа байһан тухайгаа губернатор элишэлэн мэдүүлээ.

Губернаторай хэлэһэндэ харюу болгон Н. С. Хрущев эли тодо үгэ хэлэһэн байна.

Бомбей штадай главна судья Чагла уулзалга дээрэ мүн лэ байлсаа. Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев мүнөө үглөөгүүр Пуна городто ерээ. Энэ город багсаахада Бомбейһээ жаран километрын газарта байдаг юм.

Инди. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущевой хүндэлэлдэ зорюулан Индиин Республикын Президент Раджендра Прасад ноябриин 20-до ехэ уулзалга хээ. Зураг дээрэ: Индиин Президентын хэһэн уулзалга дээрэ. Зүүн гарһаа — Н. С. Хрущев, Индиин Республикын Вице-Президент Сарвапалли Радхакришнан, Н. А. Булганин, Президент Раджендра Прасад ба Индиин Республикын Премьер-Министр Джавахарлал Неру байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна болон гүрэнэй журамые бэхижүүлхэ

Улан-Удэ городой Железнодорожно районой партийна конференциһээ

Улан-Удэ городой Железнодорожно район манай республикын промышленна эгээн томо район гээшэ. Эндэ Ленинэй орденто паровозо-вагонно завод, түмэр замай паровозно болон вагонно депонууд, мотор заһабарилгын завод болон бусад томо предприятинууд оршодог. Тиимэһээ һаяхан үнгэрһэн районно партийна конференци дээрэ промышленностиие хүтэлбэрилхэ асуудалда гол анхарал табигдаһан байна.

Партиин райкомой секретарь нүхэр **Ножкиной** тоосоото элидхэл соо промышленна предприятинуудай туйлаһан зарим тэды амжалтанууд харуулагдаһан, мүн үйлэдбэридэ технологическа шэнэ аргануудые, уралан нарижуулагшадай дурадхалнуудые хэрэглэжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэн, гүрэнэй ехэхэн мүнгэн зөөриие алмаһан тухай һонирхолтой тоо баримтанууд хэлэгдэһэн байна. Гансахан уралан нарижуулагшадай 1600 дурадхалнууд үйлэдбэридэ хэрэглэгдэжэ, 5,5 миллион түхэриг алмагдаба. КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдтэй ажалшадай танилсажа байха үедэ үйлэдбэриин эмхидхэлые һайжаруулха тушаа 4 мянга гаран элдэб дурадхалнууд ороһон байна. Мүнөө үедэ 400 гаран хүдэлмэришэд түмэрые түргэн аргаар электрын хүсөөр отолхо тушаа тэмсэнэ, 100 гаран хүдэлмэришэд олон станок дээрэ хүдэлдэг болонхой.

Гэхэтэй хамта, промышленна предприяти бүхэндэ хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд угаа ехэ. Районой хэдэн предприятинууд: Дээдэ-Берёзовкын хирпиисын завод, «Керамик» гэжэ олзоборилгын артель болон мотор заһабарилгын завод 10 һарынгаа түсэб дүүргээгүй байшоо. Промбыткомбинат, Чкаловай нэрэмжэтэ болон «Керамик» артельнүүд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбөө дүүргэбэгүй. Мүн предприятинуудта толодоһо гаргаха баримтанууд нёдондонойхиһоо үсөөн болоогүй. Һара бүхэндэ 400 хүдэлмэришэд ажалайнгаа тусхай нормые дүүргэнэгүй. Элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд барилгын предприятинуудай хүдэлмэриие ехээр шүүмжэлһэн байна. Районой промышленна предприятинууд КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй һүүлээр хүдэлмэрээ шэнэдхэн табижа, нэгэ жэгдээр ажаллажа үшөөл шадаагүй байна.

Делегат нүхэр **Дунаев** үгэ хэлэхэдээ, партиин райкомой хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые элирүүлбэ. Илангаяа райкомой пропаганда ба агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд предприяти дээгүүр ябажа, партийна хүтэлбэрилэгшэдтэ туһалхын орондо миил кабинедһээн телефоноор хөөрэлдөөд, энэ тэрэ тоо баримтануудые суглуулаад һуудаг байха юм. Мүн райкомой секретарьнууд нүхэд Ножкин, Курдюков гэгшэд предприятинуудаараа тон үсөөн ябадаг, агитаторнууд болон пропагандистнуудай гү, али хүдэлмэришэдэй дунда элидхэл, лекци болон хөөрэлдөөнүүдые үсөөн хэдэг. Тиимэһээ манай агитаторнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые, түрүү хүдэлмэришэдые тэдэ һайса мэдэхэгүй юм. Райкомой секретарь нүхэр Ножкин партийна хүдэлмэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табинагүй, бүхы юумые гансаараа бүтээхэеэ һэдэдэг гэжэ нүхэр Дунаев тэмдэглэбэ. Нүхэр Дунаев саашань хэлэхэ зуураа үрэ багатай олон тоото суглаануудай боложо байдагые шүүмжэлбэ.

— Манай партийна эхин организаци ажалай журам һайжаруулха асуудалда анхаралаа багаар табина, журам эбдэгшэд олоной шүүмжэлэлдэ һайса табигданагүй. Партийна суглаан дээрэ зарим шухала асуудалнууд тон халирхайгаар хэлсэгдэдэг. Депогой главна инженерэй хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байхада партийна организаци хэмжээ абанагүй, — гэжэ паровозно депогой начальник нүхэр **Романенко** хэлэбэ.

Делегат нүхэр **Сороколетов** автомобильна транспортын ехэ муугаар ашаглагдажа байһан тушаа хэлэбэ. Городой хэдэн зуун автомашинанууд сүүдхэдээ оройдоо 8 саг соо ажаллана, үбэлдөө байха дулаан гараж үгы дээрэһээ автомашинанууд болзорһоон урид ашаглалһаа гарана. Тиин ашаа зөөлгэдэ транспорт ехэ дутамаг байна. Железнодорожно районой автомобильна харгыда ехэ заһабари хэрэгтэй, зарим газарта автомашинаар ябахаар бэшэ болошонхой гэжэ нүхэр Сороколетов шүүмжэлбэ.

—Паровозо-вагонно завод ерэхэ жэлнүүдтэ барилгын угаа ехэ хүдэлмэри ябуулха байна, — гэжэ делегат нүхэр **Лукьяница** хэлэбэ. Теэд мүнөө үедэ заводой капитальна барилгын таһаг хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Тус таһаг барилгын организацинуудые хүдэлмэришэдөөр хангаха, барилгашадта зохид байра байдал олгохо асуудалда анхаралаа табинагүй. Мүн барилгын кадрнуудые олоор бэлдэхэ тусхай техникум хэрэгтэй болоод байна.

Партиин райком КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй табиһан зорилгонуудые, илангаяа предприятинуудые кооперировалхэ асуудалые һулаар шиидхэнэ гэжэ делегат нүхэр **Денисенко** шүүмжэлбэ. Тиимэшье хадаа элидхэлшэ энэ шухала асуудалда тогтонгүй гараһан байха юм.

Конференци дээрэ үгэ хэлэһэн делегат нүхэр **Кладити** райкомой, горкомой болон обкомой промышленна ба транспортна таһагуудай хүдэлмэридэ өөдтэй хубилалта болоогүй гэжэ тэмдэглэбэ. Илангаяа промышленна предприятинуудай хүтэлбэрилхы кадрнуудые шэлэн олохо, зүбөөр хубаарилан табиха, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хэрэг муугаар эрхилэгдэнэ. Зарим ушарта ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг, партийна болон гүрэнэй журам эбдэдэг хүнүүдтэ шанга хэмжээ абахын орондо, тэдэниие далдалха баримтанууд үзэгдэдэг.

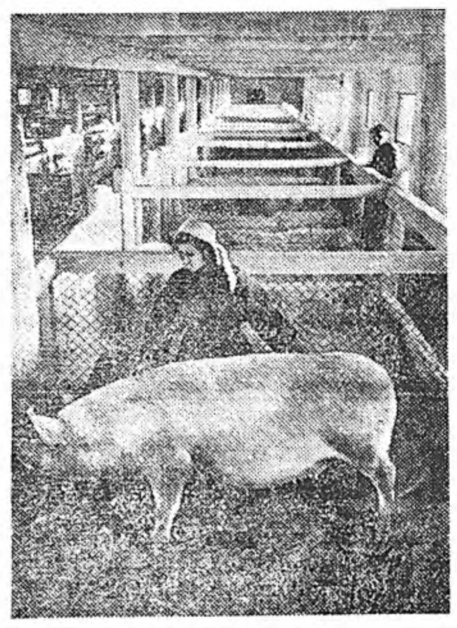
Делегат нүхэр **Дубровская** үгэ абажа, Железнодорожно районой тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо, үйлсэнүүдээр, предприятинууд болон эмхи зургаануудай газаатуур модо һуулгаха хүдэлмэри жэл бүри ябуулагдажа, гүрэнэй угаа ехэ мүнгэ гаргашалагдабашье миин хосордог гэжэ шүүмжэлбэ. Тэрэнэй түлөө хэншье харюусадаггүй. Илангаяа ПВЗ-гэй поликлиникэ болон бусад газарнуудта энэ хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Мүн Дээдэ Березовкодо уһа гаргажа тарилгын талмайе уһалдаг болоо һаа, нилээд ехэ овощь ургуулжа болохо һэн гэжэ нүхэр Дубровская хэлэбэ. Теэд энэ хэрэгые партиин райком тоодоггүй гэбэ.

Конференци дээрэ үгэ хэлэһэн хэдэн делегадууд зарим партийна организацинуудта партийна журам һула, олохон коммунистнууд партийна хүдэлмэридэ эдэбхи багатайгаар хабаадалсадаг гэжэ тэмдэглэбэ.

Конференциин хүдэлмэридэ КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр Климов байлсажа, үгэ хэлэбэ.

* * *

Конференциин һүүлдэ партиин райкомой эмхидхэлэй пленум боложо, КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретаряар **П. Е. Ножкин**, райкомой секретарьнуудаар **Г. С. Сухотин, А. Н. Курдюков** гэгшэд һунгагдаба. Мүн райкомой таһагуудые даагшад баталагдаһан байна.

Кировскэ область. Зуевскэ районой Ворошиловай нэрэмжэтэ совхозой малай байранууд үбэлдэ һайнаар бэлэдхэгдэнхэй. Гахайн типовой байра эндэ баригдаа. Тэрэнь дүүжэн харгытай, тэжээл буйлуулдаг кухнитай, гахайнуудые эдеэлүүлхэ тусхай байратай юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ехэ гахайнуудай байха шэнэ байрын дотор талань харуулагдана. **ТАСС-эй фотохронико.**

ЯРУУНЫН АЙМАГТА

ЛИТЕРАТУРНА ВЕЧЕР

Һаяхан аймагай библиотекэ литературна вечер үнгэргэжэ, библиотекарь Анисимова «Ном — хүнэй эрхим нүхэр» гэһэн темээр элидхэл хэһэн байна. Элидхэлэй һүүлээр олон уншагшад үгэ хэлэжэ, номой аша туһа тухай хөөрөө.

Удаань Культурын байшангай уранһайханай самодеятельностиин коллектив ородой классигуудай шүлэгүүдые уншаһан, дуу дуулаһан байна.

ТҮРЭЛХИДЭЙ КОНФЕРЕНЦИ

Сосново-Озёрско дунда һургуулиин дирекци һаяхан түрэлхидэй конференци үнгэргөө. Һургуулиин директор Г. И. Бадашкеев хүүгэдые һайнаар хүмүүжүүлхэ тухай дэлгэрэнгы элидхэл хээ.

Удаань түрэлхид ба багшанар хүүгэдые һайнаар хүмүүжүүлхэ тухай өөһэдынгөө һанамжа хэлэбэ. Тус конференцидэ 140 гаран хүн хабаадалсаа.

Конференцидэ хабаадагшадта һурагшад концерт табяа.

НҮҮДЭЛ АВТОЛАРЁК

Малажалай фермэ, гүүртэ болон отаранuудай хүдэлмэрилэгшэдые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар саг үргэлжэ хангажа байхын тула аймпотребсоюз нүүдэл автоларёк эмхидхээ. Шофёр Александр Белоусов тусхай автомашина дээрэ эд бараа тээгээд, аймагай колхозуудай фермэнүүдээр хододоо ябажа байдаг.

С. Васильев.

ХЭБЛЭЛЭЙ ШЭНЖЭЛЭЛ

Малажал тухай һонирхолтойгоор бэшэнэ

«Кударинский колхозник» гэжэ аймагай газетэ нийтын малажалые саашадань хүгжөөхэ асуудалда ехэхэн анхаралаа табина. Малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар шухала шухала асуудалнуудые табихадаа, **тэдэниие бодомжотойгоор**, хэрэг ажалаа мэдэжэ бэшэдэг.

Колхоз бүхэндэ тэжээлэй һайн база байтуулаа хада малажалые ойрын 2—3 жэл соо эрид хүгжөөжэ, ашаг шэмэ ехээр абадаг болохо байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ тэжээлэй һайн база байгуулха тушаа асуудалаар газетэ саг үргэлжэ статья болон бэшэгүүдые толилжо байдаг. Хабар зунай үедэ газетэ хадаа сабшалангай болон бэлшээриин газарнуудые һайжаруулха, зүбөөр хэрэглэхэ, бэлшээри дээрээ ногоон конвейер эмхидхэхэ тухай асуудалнуудые саг үргэлжэ табидаг байгаа. Тинхэдэ, үбһэ хуряалгын үедэ энэ хүдэлмэриин хэр зэргэ ябажа байһаниие һайнаар харуулдаг һэн. Газетэ хадаа кукурузын удха шанарые колхозниигуудта һайнаар ойлгуулхын түлөө тэмсэдэг байна. Кукурузые зүбөөр тариха, харууһалха, тэрэниие саг соонь хуряажа, силос болгожо дараха асуудалнуудаар газетэдэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй ба түрүүшүүлэй олон бэшэгүүд толилогдонхой.

Ажал ехэтэй хүдэлмэриие механизацилха, малдаа дулаан һайн типовой байрануудые бариха, малайнгаа үүлтэрые һайжаруулха гэхэ мэтын асуудалнуудаар һайн һайн статья болон бэшэгүүд «Кударинский колхозник» гэжэ газетын хуудаһануудта толилогдожо байдаг.

Тус газетэ социалистическэ мүрысөө эмхидхэлгэдэ ехэ анхаралаа табина. Малажалһаа ашаг шэмэ ехээр абадаг болохын түлөө колхозуудай болон һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүдые **«Мүнөөдэр хэн түрүүлнэб»** гэһэн гаршагтайгаар харуулжа байдаг. Газетын **«Хүндэлэлэй доскада»** социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлһэн колхозниигууд болон фермэнүүд бэшэгдэдэг юм. Мүн түрүү малшадай фото зурагууд гарадаг.

Аймагай газетэ мүрысөөнэй түрүүшүүлэй гаргаһан үүсхэлые саг доронь дэмжээд, ажалайнь дүй дүршэлые үргэнөөр ба шадамараар харуулдаг байна. Энээн тушаа хэдэн жэшээнүүдые абаад үзэе.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Татьяна Посохова һу... ха жэлэйнгээ түсэбые 9 һары... ша соо дүүргэжэ, һаалишадай... да дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү... байгаа. Газетэ һаалишан тухай... рүү бэшэг соогоо Татьяна По... вагай дүй дүршэлые харуулһай... на.

Түрүү малшад хүдэлмэри... дүй дүршэл тухай бэшэгүүдые... тэдэ ходо толилжо байдаг. ...шээнь, ганса октябрь һара соо... **дүршэлөө андалдан абалсая»** гаршагтайгаар түрүүшүүлэй ... шэг толилогдоо. Маленковой ... рэмжэтэ колхозой һаалишан А... ланова, Ждановай нэрэмжэтэ ... зой һаалишан Е. Дараева ... үнеэдһээ һү һаалгые ха... гэжэ дээшэлүүлдэг тухайгаа ... рэһэн байха юм. Во... ловай нэрэмжэтэ колхозой ... шан А. Долговой бэшэһэн ... **үхэрэй шэгнүүриие сүүдхэ соо ... граммаар дээшэлүүлхын түлөө** ... һэн бэшэг һонирхолтой байна.

Малажалые хүгжөөхэ тухай ... хала шухала асуудалнуудаар ... тэдэ тематическа хуудаһануу... логдожо байдаг. Тэдэ хуудаһ... дай нэгэниинь нооһо ехээр ... болохо хэрэгтэ зорюулагда... **«Нооһо ехээр абадаг болохо ... хараалагдаһан хэмжээ-ябу... даа болзорһоонь урид дүүргэ... лоо»** гэһэн гаршагтайгаар ... түрүү хонишодой бэшэгүүд то... доо.

Колхозуудай малшадай ... риин этээн харюусалгатай ... лай үбэлжэлгэ эхилбэ. Үбэл... эмхитэйгээр үнгэргэхэ асу... зорюулагдаһан хэдэн түрүү бэ... дые, хэдэн һонирхолтой мат... нуудые газетэ толилһон байна... **най фермэ үбэлдэ бэлэн бо... гү?»** гэһэн бэшэг октябрь һара... лилогдоо һэн.

Тиигэбэшье малажалай ... пуудые харуулха талаараа ту... тэ дутагдалнуудтай байна... хын түрүүндэ малай үүлтэры... жаруулха, ехэ малай һубайры... далтай тэмсэхэ, орооной кам... зоотехническэ эрилтын ёһоо... хэхэ хэрэгтэ бага анхарал та...

Тэрэшэлэн газетэ малшадай... хүдэлмэриие үшөөл багаар ... руулна. Илангаяа малшадай ... политическэ хүдэлмэри эх... тухай, культбазануудай хү... тушаа материалнууд үсөөн ... доно.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Почтальонтой болохые хүсэнэбди

Манай колхозой гэшүүд захиһан газетэнүүдээ, мүн бэшэгүүдээ һүүлэй гурбан һара соо абахаяа болишонхой. Юуб гэхэлэ, колхоздомнай почто зөөхэ тусхай хүн томилогдоогүй байһаар. Газетэ, бэшэгүүд Жэмһэгэй почтодо хэды хоногоор, заримдаа һараар хэбтэнэ. Мүн али нэгэн, ябаһан хүнөөр асаргдаһан бэшэгүүд ээдтээ саг соогоо хүргэгдэдэггүй, конто... хаягданадаг.

Тус колхоз томодхогдоһо... нүүд колхозуудай нэгэн юм... тариаанажалай дүрбэн бригад... нэй-товарна хоёр фермэ, мүн... КТФ, ПТФ, барилгын хоёр б... бии. Эдэ бригада, фермэнүү... рондо 5—6 километр талатай... колхозниигуудай культурна ... муугаар хангагдана. Зарим бр... нуудынь радиогүй.

Газетэнүүдэй саг соогоо ... дадаггүй, радиогой үгы дээрэ... хозниигууд һүүлэй мэдээсэл... уншаха, шагнаха аргагүйдэнэ...

Захиһан газетээ, мүн ... гүүдээ эндэхи колхозни... Жэмһэгэй почтын отдел... өөһэдөө абаха гэжэ ... ходонь тус отделениие ... Д. Пашинова «газетэнүүдые ... гүйб, колхозтнай почтальон... бинагүй» гэжэ харюусадаг. Эн... буруу бэшэ юм аабза. Юуб ... тушааалдаһан хүнүүдтэ почто ... байгаа һаа, газетэ, бэшэгүүд... тээ мүн лэ саг соогоо хүргэгд... хаягдажа болохо ха юм.

Тиимэһээ колхозой түр... нүхэр Усхеев, партийна орг... циин секретарь нүхэр Хальба... то зөөхэ тусхай хүниие то... колхозниигуудта шэнэ газет... соонь уншаха арга олгохо ... гэжэ хүлеэнэбди.

С. Аюшеев, Түнхэнэй айм... «Путь Ленина» колхозой гэш...

Улаан булангаа юун хаабаб?

Хэдэн жэлэй туршада дотор... Удын оёдолой фабрика улаа... лантай байһан юм. Улаан ... соонь уранһайханай самодея... стиин кружок хүдэлмэрилдэг ... гаа. Мүн лекци, элидхэл, хөөр... нүүд болон техническэ һурал... үргэлжэ эндэ үнгэргэгдэжэ ... һэн. Ажалай түрүүшүүл өөһэд... дүй дүршэл тухай хүдэлмэри... хөөрэжэ үгэдэг байгаа. Фа... хүдэлмэришэд сүлөөтэй сагаа ... булан соогоо культурнаар ... дэг байһан юм.

Теэд, фабрикын дирекци энэ ... булангай байрые һаяшаг ... гөө конторо болгобо. Улаан б... ондоо байра үгтөөгүй дээрэ ... тэрэ бүри хаагдашаба. Мүнөө ... рикын хүдэлмэришэд сүлөөтэй ... культурнаар үнгэргэхэ арга...

В. Афан...

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо

Музейдэ юун хэгдэжэ байнаб

1905—1907 онуудай ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойе республикымнай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд үргэнөөр тэмдэглэжэ байна.

Хизаар ороноо шэнжэлхэ Бурят-Монголой республиканска музей «Ородой түрүүшын революциин 50 жэл» гэһэн плакадуудые бэлэдхэжэ, һаяхан хэблэлһээ гаргаба. Хамта 7 ондоо плакадууд 1500 хэһэгээр гаргагдаа.

Нэгэдэхи плакадынь Сибирьтэ социал-демократическа союзай бии бололгодо ба тэрэнэй ажал-ябуулгада зорюулагдана. 1901 оной хабар бии болгогдоһон тус союз сибирскэ хүдэлмэришэдэй ангиин мэдэрэлые хүгжөөхэ, тэдэнэй дунда политическэ сүлөөгэй ба социализмын идейнүүдые нэбтэрүүлхэ, тэдэниие социал-демократическа бата бэхи организацида нэгэдүүлхэ, тиигэжэ Сибириин хүдэлмэришэдэй хүдэлөөе бүгэдэарадай, дам саашань бүхэдэлхэйн хүдэлмэришэдэй хүдэлөөнтэй нэгэдүүлхэ зорилго табяа һэн. Тус союзда хабаатай организацинуудай байһан газарнуудые харуулһан карта плакадта оруулагданхай. Иркутск, Чита городуудта—РСДРП-гэй комитедүүд, Зима, Кутулик, Черемхово, Мысовая, Петровско завод, Хилок болон Верхнеудинскда социал-демократическа группанууд байһан байна.

КПСС-эй үндэһэ һуурине табигша агууехэ Ленин, тэрэнэй соратник И. В. Сталин ородой түрүүшын революциин урда тээ Сибирьтэ сүлэгдэдэ байһан юм.

В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай Сибирскэ сүлэлгэдэ байһан ябадал хадаа Сибирьтэ революционно социал-демократическа хүдэлөөнэй улам хүгжэхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай байгаа.

Сибирь болон Дальна Востогой ехэ ехэ центрнүүдтэ XIX зуун жэлэй һүүл багаар сүлэлгэдэ байһан социал-демокрадуудай хүтэлбэреэр пропагандистска кружогууд бии болгогдоо һэн. Эдэ кружогуудта марксистска пропаганда эмхидхэдэг ба хүтэлбэрилдэг хүнүүд гэхэдэ, Чита ба Верхнеудинскда Е. Ярославский, Иркутскда Г. И. Крамольников, Томскдо Н. Н. Баранский гэгшэд байһан юм.

Хоёрдохи плакадынь революциин урда тээхэнэ болоһон событинуудые харуулна. Плакат соо харуулагдаһан картанууд революциин урда тээ Россида революционно тэмсэлэй ургажа байһые, ородой революцииеород-японой дайнай улам түргэдхэһэниие харуулна.

Пролетариадай союзник—тарияашадай тус революциин үедэ революционно хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаһаниинь уранзурааша Ивановой «Буһалгаан боложо байна» гэжэ зурагай буулгабари соо харуулагдана.

Социал-демократическа партиин Верхнеудинска группа 1904 ондо Верхнеудинскда маёвко эмхидхэһэн байгаа. Улаан тугуудые бариһан, түмэр замай хоёр зуугаад гаран хүдэлмэришэд ба албахаагшад сугларжа, революционно дуунуудые дууулаһан, мүн ораторнууд-большевигүүд орон дотор боложо байһан событинууд тухай хэлэһэн, хүдэлмэришэдые революционно тэмсэлдэ уряалһан байна. Удангүй Забайкальска түмэр замай бүхы хүдэлмэришэдэй дунда экономическа стачканууд эхилээ юм. Ажалшадай байдал һайжаруулха, салин хүлһэ дээшэлүүлхэ ба эд бараанай үнэ химдаруулха эрилтэ хүдэлмэришэд табиһан байна. Хожомоо эдэ экономическа эрилтэнүүдтэ политическэ эрилтэнүүд нэмээгдээ һэн.

Гурбадахи плакадынь ородой түрүүшын революциин эхиие харуулна. Эндэ уранзурааша В. Журавлёвой «1905 оной Январиин 9» гэжэ зурагай буулгабари оруулагдаа.

Революциин эхилхэтэй хамта тэрэнэй тала руу сэрэгэй хэдэн соединенинүүд ороо һэн. Мүн броненосец «Потёмкиной» һүүлээр «Прут» гэжэ транспортна судны матросууд революциин тала руу ороһон байна. Энэ судны революционно матросууд Читын областьдо Акатуйда сүлэгдөө һэн. Тэдэниие сүлөөлхыень РСДРП-гэй Читинскэ комитедэй тусгаар түлөөлэгшэд эльгээгдэһэн, тэдэнэрэй тоодо бурядай түрүүшын революционер Ц. Ц. Ранжуров оролсоһон юм. Ингэжэ социал-демократическа партиин Читинскэ комитедэй түлөөлэгшэдөөр 1905 ондо тэдэ матросууд сүлөөлэгдэһэн байгаа. Матросуудые сүлөөлэлгые эмхидхэгшэдэй нэгэниинь Читын большевигүүдэй хүтэлбэрилэгшэ В. К. Курнатовский байһан юм.

Дүрбэдэхи плакадынь 1905 ондо Забайкальеда болоһон революционно хүдэлөөндэ зорюулагданхай. Зүүн Сибириин ба Забайкальеын революционно хүдэлмэришэд, тарияашадые В. И. Ленинэй шабинар ба соратнигууд И. В. Бабушкин, В. К. Курнатовский хүтэлбэрилһэн юм.

Мүн эндэ 1905 ондо Верхнеудинскда—хүдэлмэришэдэй депутадуудай Соведэй, Иркутскда —хүдэлмэришэдэй ба солдадуудай депутадуудай Соведэй, Читэдэ—хасагуудай, солдадуудай, хүдэлмэришэдэй депутадуудай Соведэй бии болоһон тухай тусгаар карта харуулагдана.

Уранзураашад А. А. Окладниковай «1905 ондо болоһон Читинскэ стачечна комитедэй заседани», Н. О. Головановай «Верхнеудинскын хүдэлмэришэдые сэрэгэй һургуулида һургалга» гэжэ зурагууд мүн лэ плакат соо оруулагданхай.

Табадахи плакадынь ородой түрүүшын революциин үедэ болоһон тарияашадай болон национальна хүдэлөөндэ зорюулагдана.

Зургаадахи плакадынь Верхнеудинскда болоһон революционно событинуудта зорюулагдаһан байна.

Большевистскэ группын хүтэлбэреэр хүдэлмэришэд, албахаагшад, һурагшад 1905 оной революционно хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан юм. Тэдэ митинг, демонстраци эмхидхэһэн, тэндэнь большевигүүд үгэ хэлэдэг байгаа. РСДРП-гэй Верхнеудинска группын гаргаһан прокламаци город соо тараагдажа, стачечна комитедые, хүдэлмэришэдэй дружинные бэхижүүлхые, зэбсэгтэ восстанида бэлэдхэхые уряалдаг байгаа. 1904, 1905 ба 1906 онуудта Верхнеудинскда болоһон революционно событинуудые харуулһан тусгаар хронико энэ плакат соо оруулагдаа.

1906 ондо Верхнеудинскда олон хүн арестовалагдаа һэн. Тэрэ тоодо революционернууд А. Гольдсобель, А. Гордеев, М. Медведников, И. Шульц болон И. Милютинский оролсожо, 1906 оной февральда Верхнеудинска станци шадар үлгэгдэжэ алуулһан байна. Тэдэнэй фотозурагуудай буулгабаринууд долоодохи плакат соонь харуулагдана. Мүн ородой түрүүшын революцида хабаатай бусадшье материалнууд эндэ оруулагданхай.

Хизаар ороноо шэнжэлхэ Бурят-Монголой музейн бэлэдхэн гаргаһан, ородой түрүүшын революци тухай плакадууд партийна болон комсомольско һуралсалай кружогуудай, политһургуулинуудай һурагшадта, мүн пропагандистнуудта ба агитаторнуудта ехэ туһаламжа хүргэхэ байна.

Музейдэмнай 1905 оной революцида зорюулагдаһан выставкэ нээгдээ. Мүнөө эндэхи экспонадууд шэнэ материалнуудаар нэмээгдэбэ.

Музейн научна хүдэлмэрилэгшэд ородой түрүүшын революци тухай лекцинүүдые уншана. Тэрэ тоодо «Ородой түрүүшын революциин уласхоорондын удхашанар тухай», «1905—1907 онуудта Забайкальеда болоһон революционно хүдэлөөн тухай» лекцинүүд уншагдана.

Москвада болоһон декабрьска зэбсэгтэ восстаниин 50 жэлэй ойдо зорюулан, ородой түрүүшын революцида хабаадагшадтай городой ажалшад, һурагшад уулзаха юм. Тэрээндэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. 1905—1907 онуудай революционно событинуудта хабаатай городой түүхэтэ газарнуудаар ябахадаа хэрэглэхэ справочник музейн хүдэлмэришэд бэлэдхэбэ.

Г. ПЕТУХОВ, хизаар ороноо шэнжэлхэ Бурят-Монголой музейн директорые научна талаар орлогшо.

э орондоо модо ехээр үгэе!

Хандагайнхидай уряае дэмжэнэ

о бэлэдхэхэ ба шэрэхэ жэ-
э түсэбые болзорһоонь урид
эжэ, жэлэй эсэс хүрэтэр
абриһаа гадуур Эхэ орондоо
ын модо элбэг ехээр үгэн,
эй XX съездые угтаха талаар
айн леспромхозойхидой хан-
е республикымнай модошод
р зүбшэн хэлсэжэ бай-
Мастер Иннокентий Га-
кий гэгшын хүтэлбэ-
модо бэлэдхэлэй Безымян-
кэ пунктын (Байкальска лес-
) модошод үйлэдбэриингөө
н дээрэ тус хандалгые зүб-
лсэбэ. Эндэ үгэ хэлэгшэд
айн модошодой шэнээр аба-
лгые һайшаан дэмжэхэ зуу
модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ
бариие декабриин 5-да дүүр-
жэлэй эсэс болотор түсэб-
дуур 10 мянган кубометр мо-
лэдхэхэ гэжэ нэгэн дуугаар
бэ.

э шиидхэбэри абаһанайнгаа
пунктын модошод социалис-
э мүрысөөндэ эдэбхи ехэтэй-
абаадалсажа оробо. Модо бэ-
э октябрь һарынгаа түсэб
зуун кубометрээр үлүүлэн
һэн байна. Мүн ноябрь һара
бүри амжалтатайгаар хүдэл-
э. Тус пунктынхид иимэ ам-
хайшан гээд туйланаб гэхэдэ,
ладайнгаа хүдэлмэриие эрид
руулһан, электрохюрөөшэд,
таллуулагшад, гэшүүһэ ото-
ой хоорондо социалистическэ
н һайнаар эмхидхэгдэһэн
байна. Пунктын хүдэлмэридэ модо
таллуулга эгээл гол ажалынь боло-
но. Тиимэһээнь нүхэр Галенецкий
модые дэн холо газарта таллуулжа
сагаа гээхэгүйн тулада дээдэ скла-
даа модоной отологдожо байһан га-
зарта дүтэлүүлдэг юм. Мүнөө модо
отололго таллуулга хоёрой хооро-
до таһалдал гарахаяа болинхой.

Эндэхи трактористнууд абаһан
уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүр-
гэхын тулада үдэр бүриингөө нор-
мые үлүүлэн дүүргэнэ. Трактори-
нууд Владимир Дульский, Михаил
Бобовский тракторнуудаа һайнаар
харууһалан, хэзээдэ бэлэн байлга-
даг. Эдэ новаторнууд халаан соо 47
кубометр модо таллуулхын орондо
100—110 кубометр хүрэтэр таллуул-
даг болонхой. Тэрэшэлэн электрэ-
хюрөөшэд Трофим Черных, Леонид
Алферов болон бусад трактори-
нуудһаа дутуугүй хүдэлмэрилжэ,
үдэрэйнгөө нормые 130 процент хү-
рэтэр дүүргэнэ.

—Хандагайн леспромхозой кол-
лектив ажалай шэнэ амжалта туй-
лан түрэл партиингаа XX съездые
угтахысень республикынгаа бүхы
модошодые өөһэдынгөө хандалга
соо уряалба. Тэдэнэй уряае бидэнэр
үнэн зүрхэнһөө дэмжэжэ, абаһан
уялгаяа заатагүй дүүргэхэбди. Ажа-
лай вахтада жагсаһанһаа хойшо
үдэр бүриингөө нормые хоёр дахин
шахуу дүүргэнэб,—гэжэ модо
ашаалагша нүхэр Доржиев хөөрэнэ.

К. Пашнев.

Абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө

р замай Илька станци. Эндэ
Эрийскэ леспромхозой мо-
й эршэтэ мүрысөөн эдэ үдэр-
улам шангадана. Модые ута
тээһэн автомашинанууд үг-
бүрэнхыһөө үдэшэ орой боло-
һалгаряагүй һүндэлнэ. Лес-
зой модошод КПСС-эй XX
хүндэлэлдэ ажалай вахтада
, үйлэдбэриин бүтээсые дээ-
хын түлөө бүхы арга болом-
аа хэрэглэжэ байна. Социа-
скэ мүрысөөндэ эдэбхитэй-
абаадалсаһанайнгаа ашаар
хозой коллектив модо шэрэ-
һарынгаа даалгабариие 11
кубометрээр, шпала хюрөө-
сэбөө 2780 хэһэгээр үлүүлэн
һэн.

э леспромхозой модошод
н энэ амжалтаяа саашань
ажа байна. Ноябрь һарын
н хахад соо модо бэлэдхэхэ,
түсэбүүд мүн лэ амжалта-
дүүргэгдэбэ. Жэлэй түрүү-
һаранuудта леспромхоз бага
эгдэлдэ ороһон байгаа һаа,
түрүү дүй дүршэл, шэнэ тех-
үйлэдбэрилдөө хэрэглэжэ, энэ
туйлаа. Мүнөө леспромхо-
терска бүхы участогууд цик-
иин графигаар хүдэлмэрил-
ёрнуудынь барандаа модые
нь шэрэдэг болонхой. Ажа-
хидхэлые иимээр һайжаруу-
йхада, модо бэлэдхэлгэ шэ-
ёрой хоорондо таһалдал га-
ройдоо болёо. Түрүүшын
соо миин 82 хүдэлмэришэ-
рэйнгөө нормые саг үргэлжэ
г байгаа һаань, мүнөө 136
үдэр бүриингөө даалгаба-
0 процентһээ дээшэ дүүргэ-
коллективэй оролдосотой
үрэ дүн энээгээр хизаарлаг-
шэ, бэлэдхэгдэһэн модоной
өөрынь үнэ нёдондонойхидо орхо-
доо 8.9 процентээр химдаржа,
1297 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ
зөөри арьбалха арга олдоһон байна.

Леспромхозой хүтэлбэрилэгшэд
механизмые гүйсэд ашаглаха хэрэгтэ
анхаралаа ехээр хандуулжа, һайн
үрэ дүн туйлаба. Энэ жэлдэ нэгэ ав-
томашинын бүтээсэ нёдондоной энэ
үеынхиһөө 15 процентээр дээшэлээ.
Леспромхозой коллективэй дунда
модо бэлэдхэлгын Дардынкул пунк-
тын (начальнигынь нүхэр Тимчен-
ко, техноругынь нүхэр Евдокимов)
модошод түрүүлжэ ябана. Тэдэнэр
үнгэрэгшэ октябрь һара соо түсэб-
һөө гадуур 1591 кубометр модо бэ-
лэдхэжэ, социалистическэ мүрысөөн-
дэ түрүү һуури эзэлһэн байгаа. Эн-
дэ электрохюрөөшэд Василий Пе-
стряков, Василий Шокорев, модо
таллуулагша Иван Копшар гэгшэд
үндэр бүтээсэтэ ажалаараа бүгэдэн-
дэ мэдээжэ болонхой. Эдэ нүхэд зэр
зэмсэгүүдээ һайнаар ашаглажа,
һара бүриингөө даалгабариие 2 да-
хин дүүргэдэг байна.

Жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур
6 мянган кубометр барилгын модо
Эхэ орондоо үгэхэ, ажалай бүтээ-
сые 15 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ
Эрийскэ модошодой абаһан социали-
стическэ уялга соонь хэлэгдэнэ. Мү-
нөө коллективэй гэшүүн бүхэн энэ
уялгаяа заатагүй дүүргэхэ гэһэн хү-
сэлтэйгөөр ажаллана. Абтаһан уял-
гын дүүргэгдэхэ арга боломжо гүй-
сэд бии. Леспромхозой дирекциин
хараалһан хэмжээнүүдэй ёһоор модо
шэрэхэ харгы һайнаар заһабарилаг-
дана. Модоор баян шэнэ участогууд
һаяар нээгдэхэнь. Үбэлэй үедэ маши-
на зэмсэгүүдые заһабарилха мастер-
ской, гараж гэхэ мэтэнүүд барандаа
бэлэн болонхой.

С. Тюлюкин.

Мүрысөөнэй түрүүшүүл

дын модоной заводой кол-
табадахи табанжэлэйнгээ тү-
хюрөөдэлгөөр январь һа-
ловой продукци гаргалгаар
ада дүүргэһэн юм. Тиин 1950
суулхада валовой продукци
а хоёр дахин ехэдхэһэн,
дахи табанжэлэйнгээ түсэб-
ур 127 мянган кубометр хю-
модо түрэндөө үгэһэн бай-

оллектив КПСС-эй XX съез-
дэлэлдэ социалистическэ мү-
э оролсоод, 1955 онойнгоо
ноябриин 22-то дүүргэжэ,
шэнэ амжалта туйлаба. Мү-
оной түсэбөөр ажаллажа
гэжэ завод валовой про-
гаргалгаяа нёдондонойхиһоо
600 мянган түхэригөөр дээшэлүү-
лээ. Мүрысөөнэй дүнгүүдэй ёһоор
жэлэйнгээ түсэб 7 һарын турша соо
дүүргэһэн түрүүшүүл: Т. И. Яков-
лев, Л. Ф. Татарников, С. П. Гор-
деев, хюрөөшэн Г. М. Ермолаев ба
бусад заводой хүндэлэлэй дэбтэртэ
бэшэгдэбэ. Заводой Хүндэлэлэй дос-
када хюрөөшэд И. Ф. Павлов, И. С.
Щукин гэгшэдэй, слесарь А. И. За-
гайнов ба модо ашагшад Н. М. На-
зимов, М. Я. Чебунин ба бусадай зу-
рагууд гаранхай.

Заводойхид жэлэй дүүрэтэр
хори мянган кубическа метр модо
хюрөөдэжэ, оронойнгоо шэнэ барил-
ганuудта эльгээхэ гэжэ шиидэһэн
байна.

Д. Аюшеев.

Баруун-Тарбагатайн леспромхоздо

-Тарбагатайн леспромхоз
кымнай түрүү леспромхо-
эгэнэйнь болонхой. Нояб-
үүшын хахад соо баруун-
айнхид табадахи табанжэ-
шын һарын—декабриин тү-
00 кубометр модо шэрэбэ.
хэ ажалаараа хүндэтэй бо-
леспромхозой модошодой
ээд олон. Модо шэрэдэг
нануудай жолоошод С.
Г. Ерофеев, Ф. Мокотро,
нев болон бусад нормоёо
үлүүлэн дүүргэдэг дээрэһээ
озойнгоо Хүндэлэлэй доска-
бүридэ бэшэгдэнэ.

Хохловой хүтэлбэрилдэг
модо бэлэдхэлгын Баруун гэжэ пун-
ктын коллектив модо бэлэдхэлгэ ба
таллуулгаар леспромхоз соогоо тү-
рүүлжэ ябана. Тус пунктынхид модо
бэлэдхэхэ 11 һарынгаа даалгаба-
риие үни хада үлүүлэн дүүргэнхэй.
Мүнөө тэдэнэр декабрь һарын-
гаа даалгабариие дүүргэхэ болоо.
Мастернууд нүхэд Русских, Грицен-
ко гэгшэдэй участогууд ажалай эм-
хидхэлые һайнаар табижа, модо бэ-
лэдхэлгынгээ графигые хэдэн үдэ-
рөөр урилдажа ябана. Тэрэшэлэн
Ехэ хүл гэжэ пунктын модо-
шод һара бүриингөө даалгабариие
мүн лэ үлүүлэн дүүргэнэ.

В. Степанов.

Хүршэ областьнуудтамнай

КОЛХОЗНИГУУД, МЕХАНИЗАТОРНУУД ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ХУДАЛДАНА

Энэ жэлдэ Нукутска аймагай «Ун-
гинский скотовод» гэжэ колхозой
гэшүүд ба тэндэ хүдэлмэрилһэн Ал-
таринска МТС-эй механизаторнууд
ажалай эрхим амжалта туйлаа. Тэ-
дэнэр элдүүрилһэн шэнэ ба боро га-
зар дээрэһээ дунда зэргээр га бүриин
25—27 центнер таряа хуряагаа. Тэ-
рэнэй ашаар колхоз бэлэдхэлэй дээ-
шэлүүлэгдэһэн сэнгээр 30 мянган
центнер таряа гүрэндөө худалдаһан
байна. Мүнөө таряа худалдалга үр-
гэлжэлһөөр. Унгинска үргэн талаар
таряа тээһэн ашаанай машинанууд
таһалгаряагүй һубарилдана...

Колхознигууд, механизаторнууд
ажалта үдэртөө 3—3 килограмм та-
ряа абаа. Тэдэнэй олонхинь үлүү га-
раһан таряагаа гүрэндөө худалда-
на. Жэшээлхэдэ, тарянажалай 3-
дахи бригадын гэшүүн Петр Таган-
гаев 240 пүүд таряа худалдаа. Иимэ
колхознигууд олон. Гүрэндэ таряа
худалдаһан колхознигуудта угтам-
жын худалдаан болгогдон, мотоцикл,
оёдолой машина ба бусад зүйлнүүд
наймаалагдана.

СОМОО СОМОДОГ МАШИНА

Заларинска мотор заһабарилгын
завод сомоо сомодог машинануу-
дые үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ даалга-
бари дүүргэбэ. Завод 1200 иимэ ма-
шина областиингоо колхозуудта
үгөө.

Мүнөө заводой коллектив
«Р-65» маркын пилорама үйлэдбэ-
рилжэ захалба.

КОЛБАСА ХЭДЭГ ЦЕХҮҮД

Областиин эд хэрэглэгшэдэй коо-
перацинууд хүдөө нютагуудта кол-
баса үйлэдбэрилгые эмхидхэнэ. Оса,
Жигалова гэжэ тосхонуудта колба-
са хэхэ тусхай цехүүд бариглаад, хү-
дэлмэрилжэ байна. Мүн жэлэй эсэс
болотор Эхирит-Булагадай райпот-
ребсоюз иимэ цех ашаглалгада
оруулхаар хараална.

УХААЛАН ЗОХЁОЛГЫН 300 ДУРАДХАЛНУУД

Ангарск городой байрын барилга-
нуудай хүдэлмэри эрхилхэ управле-
неэр эмхидхэгдэһэн, ухаалан зохёог-
шодой ба уралан нарижуулагшадай
дурадхалнуудые суглуулгын һара
дүүрэбэ. Энэ һарын туршада горо-
дой барилгашад 300 шахуу үнэтэ
дурадхалнуудые оруулһан байха юм.
Эдэ дурадхалнуудые хэрэг дээрэ бэе-
лүүлхэдэ гүрэнэй хэдэн зуу мянган
түхэриг мүнгэн арьбалагдахаар ха-
раалагдана.

Илангаяа ахалагша десятник
Финк, слесарь Чалов, модошо дар-
хан Шарко ба бусадай уралан нари-
жуулгын һанамжанууд һайн гэжэ
тоологдобо.

«Восточно-Сибирская правда»,
Иркутск.

НҮҮН ЕРЭҺЭН КОЛХОЗНИГУУДТА ШЭНЭ ГЭРНҮҮД

Энэ жэлдэ Калгинска райондо
нүүн ерэһэн 70 гаран колхознигууд
шэнээр баригдаһан гэрнүүдтэ оро-
жо түбхинэхэнь.

Мүнөө «Путь Сталина» колхоздо
байрын 15, «Ленинский путь» кол-
хоздо 9 гэр баригдажа байна. Мүн
Булганинай, Маленковой нэрэмжэтэ
колхозуудта олохон гэр баригдаха
юм.

Нүүн ерэһэн 50 гаран колхозни-
гууд гэр байра барихын тула гүрэн-
һөө 378 мянган түхэриг мүнгэ урь-
һаар абаһан байна.

АНГУУШАНАЙ ОЛЗО

Акшинска районой ой тайгада ан
гүрөөһэн ехэ олон юм. Үнгэрэг-
шэ үбэл ангуушан Василий Дро-
нов 72 гүрөөһэ алажа, райпотреб-
союзай бэлэдхэлэй контородо 300 ки-
лограмм мяха тушааһан байна.

Энэ жэлдэ нүхэр Дронов нёдон-
донойхидо орходоо мяха хоёр да-
хин ехээр тушааха хэлсээ тус кон-
торотой батлаба.

Һүүлэй мэдээгээр, нүхэр Дронов
10-аад гүрөөһэ алаад байна.

АЖАЛШАДАЙ НӨӨСЭЛГЭ ЕХЭ БОЛОНО

Читын районой колхознигуудай
материальна ажана байдал жэл ерэ-
хэ тудам һайжарна. Тиин тэдэнэй
нөөсэлгэ ехэ боложо, нөөсэлгын
кассанууд олон болоно.

Һаяхан Ингодинска МТС-эй дэр-
гэдэ нөөсэлгын касса шэнээр нээг-
дэбэ. Түрүүшын үдэр кассада оло-
хон хүн ерэжэ, хэрэгсэлһээ үлүү
гараһан мүнгэеэ хадагалһан байна.

Мүнөө район дотор хамта нөө-
сэлгын 18 касса хүдэлмэрилнэ.

«Забайкальский рабочий», Чита.

Хүдэлмэришэд, албахаагшадай уранһайханай самодеятельностиин республиканска харалга

Хүдэлмэришэд, албахаагшадай уранһайханай
самодеятельностиин республиканска харалга хэдэн
үдэр соо Улан-Үдэдэ болоjо үнгэрбэ. Тус харалгада
хабаадагшадай дундаһаа шалгарһан коллективүүд
ноябриин 25-да оперо ба балетэй театр соо болоһон
түгэсхэлэй концертдэ хабаадаба. Эндэ эгээн һайн
номернууд харуулагдаа.

Кяхта, Улан-Үдэ городуудай педучилищиин, За-
каменай аймагай самодеятельностиин коллективүү-
дэй нэгэдэмэл хоор Д. Аюшеевэй «Коммунистическэ
парти тухай» дуу дуулажа концерт нээбэ.

Мүн эндэ гоё һайхан хатар нааданууд харуулаг-
даба. Зооветинститудай коллектив «Ёхор», «Ангуу-
шад» гэжэ хатар шадабаритайгаар гүйсэдхөө.

Закаменай аймагай типографиие даагша нүхэр
Б. Дугаровай үүсхэлээр эмхидхэгдэһэн бурят ара-
дай национальна инструментнүүдэй оркестр бурят
дуунуудай аялгануудые сэдьхэл хүдэлгэмэ, прагуу
һайханаар наадаба.

Кяхта городой модошо дархан А. Данзанов һай-
наар дуулажа, харагшадые һонирхуулаа.

Концертдэ манай олонационально советскэ оро-
ной арадуудай олон дуунууд гүйсэдхэгдөө. Ород
арадай дуу дуулагшадай дундаһаа «Рассвет» гэжэ
клубай библиотекын хүдэлмэрилэгшэ Л. Титова
шалгараа.

Уранһайханаар уншагшад
мүн олон байгаа.

ПВЗ-тэй Культурын бай-
шангай уранһайханай само-
деятельностиин хатарай ба
дуунай коллективэй найруу-
лан табиһан «Колхозой үдэшэ»
гэжэ хатар наадан концертын
түгэсхэлдэ харуулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Зооветин-
ститудай студентнэрэй хорео-
графическа коллектив «Ёхор»
хатаржа байна. 2. Кяхта горо-
дой модошо дархан А. Данза-
нов дуулажа байна. 3. «Рас-
свет» гэжэ клубай библиоте-
кын хүдэлмэришэн Л. Титова
дуулажа байна.

Г. Старковагай текст,
С. Доржиевай фото.

Сатирын булан

Ута үгын удаа урмагүй зугаа

Хартаганаан хаантан хаана ха бэлэй?
Хада уулын жабһалда һэн ха гэлэй...
Үдэр һүнигүй суглаа жэдэг,
Үбэл зунгүй зугаа жэдэг
зааншалтай юм һэн гээ...

(*Арадай аман үгэһөө*)

Үдэшэ орой Хэжэнгын аймагай
Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой прав-
лениин сонхонууд яларжа байба. Хү-
нүүд тэндэ ороношье, гаранашье.

— Эндэ юун боложо байнаб?

— Правлениин һуудал суглаан...

— Үни эхилээ гү?

— Үнгэрөөшэ үдэшэ эхилээд, энэ
үдэртөө үргэлжэлөө, мүнөө һүни
хэр орой тарагшааб гэжэ зүрхэ ал-
дахаар... гээд нэгэ хүн эбһээлжэр-
хинэ.

—Яатараа ужаа юм. Мүнөө суг-
лаанууд саг соогоо тарадаг
болоо гэлсэгшэл, — гэжэ дууга-
раад, нэһажаал дархан Арьяан
Ашатуев аалихан гэшхэһээр ябаша-
на. Энэ үедэ түрүүлэгшын һуудаг
саада таһалгын үүдэнһээ мохоорхын
утаан мана татажа, бүри саана нэгэ
хүнэй шанга шангаар зандарха
дуулдана.

Колхоз доторой шухала асуудал-
нуудые зүбшэжэ шиидхэхэ тон зүб.
«Олоороо хэлсэһэн—үгэгүй, оолёор
сабшаһан — өөгүй» гэһэн сэсэн
үгэ бии. Гансал уняжагай суглаагаар
абтаһан ута тогтоол (абтаһаншье
һаа, бэшэгдээдүй байжа магад) хэ-
рээр дүүргэгдэнэб гээ һаа, һэжэг
түрүүлмэ байдал правлениин богоһоһоо эхилээд, аахаһан лэ газарта
харагдана.

Хээр хүтэлэй араар, Хото-
гор тала, Шэнэһэн толгойн тэрэ-
гүүр нэрэгдээдүй обоо собоо соло-
мо нэлэ дээгүүр нарбайна. Хорёо-
логдоогүй һүри сомоонууд хүндэлэл-
дэнэ. Һүрэгһөө таһаржа талинһан
адуу морид тэрэ үбһэнһөө зоргоороо
зулгаажа, золдоо «найрлана».
Иимээр хэзээнэй заншааб—бү мэ-
дэе, юрэ энэ байдал мүнөөшье үр-
гэлжэлһөөр.

Колхозой бригадирнууд Жимбеев,
Тарабукин, Намжилов, фермэнүү-
дые даагшад Баяртуев, Бимбаев,
Сультимов, Шагдаров болон буса-
дые харахадаа хадые хүмэрюулхээр
хаһатай зон гэжэ колхознигууд
омогорходог байбашье, аажам ду-
лаахан ута намарай үнгэртэр тэ-
дэнэй юу хаража, хаана ябаһыень
таажа ядана. Теэд энэ жэлдэ ниин-
тын малда тэжээл бэлэдхэхэ түсэбэй
миин хорёод процент дүүргэгдэһэ-
ниинь хүн бүхэндэ мэдээжэ. «Үүрэй
сайһан хойно айбала хадхагшын»
үльгэртэй—мүнөө хүйтэн газар дээрэ
дэрэ хэжэ, хорёо бариха хүдэл-
мэри малшадта тушаалдана.

Али бүхы ажал эмхидхэлсэдэг,
модо материал бэлдэлсэдэг хүнүүд
«суглаанда» онoһоор хоёр хононо
бо гэжэ малнад гэмэрэлдэнэ. Теэд
түхэреэн сүүдхэ соо суглаанда һуу-
һан һаа, түүрхэй сүүдхэ соо амар-
хадань хэн хүнөөлхэ юм? Гансал
правлениин түрүүлэгшэ Мункин
өөрөө дуугархынгаа забһарта дурд
гээд, зали абанадаг баатарлиг зан-
шалтай туладаа, һуудалһаа хашар-
хагүй, харин суглаанай һүүлээр
амарагшадые гайхажа магад бэзэ.

Бүри эртэ, халуун намар байха-
да суглаан болоод, мүнөө жэлэй
ехэ таряан малай тэжээл гээнэ гэхэ
мэтэ хэлсээн болоо һэн. Тэрэ гэһээр,
«тэжээлэй таряанай» обоое хүрзөөр
хүдэлгэхэ хүн байгаагүй.

Мүнөө болоходо яаралтай яба-
һан ямаад обоо оробоноой хажуу-
гаар гараха дураа, хамараараа
үнэрдэбэншье, найтаажархёод, ам-
талжа үзэнгүй арилшалаг болоо.
Энэ ушарые үзэһэн хүнүүд—тарил-
га, хуряалга дээрэ ябашад урма-
гүй зугаа дэлгэхэ баатай болоно.

Һүни үдэргүй суглаа хэхэдээ һү-
рилһэн тэжээлээ бү хорёолоо, гам-
гүйгөөр гарганаля гэжэ байжа тог-
тоол бэшээгүй гэжэ таагдана. Теэд,
теэд...

Ута суглаанууд үнеэл хэды боло-
тор үргэлжэлэгшэ ааб? Үнэхөөрөө
зүрхэ алдахаар!

Б. Базарон.

Эб найрамдалай, демократиин ба социализмын замаар

Германска Демократическа Республикын окружной советүүдэй түрүүлэгшэнэр нүхэд М. Мюллер, В. Гебхардт гэгшэдэй бэшэгүүдые доро толилбобди. Шэнэ, социалистическэ ажабайдал зохёон байгуулжа байһан Карл-Маркс-штадт ба Эрфурт гэжэ округуудай ажалшадай туйлаһан амжалта тухай эдэ бэшэгүүд соо хэлэгдэнэ.

Мүн Германска Демократическа Республикын бусадшье округуудай хүдэлмэришэд, таряашад болон интеллигенци зохёон байгуулхы амгалан тайбан ажабайдалдаа ехэхэн амжалта туйлажа байна. Мүнөө Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар долоодохи жэлынь үнгэржэ байна. Эллэб бэрхэшээлнүүдэй тохёолдобошье, Германска Демократическа Республикын ажалшад социализмын үндэһэ һуури байгуулхын ба германска арадай эб найрамдалда дуратай, демократическа бүхы хүсэнүүдэй түшэг тулгуури болохо—өөһэдыпгөө хүдэлмэришэн, таряашанай гүрэниие улам бэхижүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн тэмсэнэ.

Экономикоёо социалистическээр хүгжөөхын түлөө

Макс МЮЛЛЕР, Карл-Маркс-штадт округой окружной советэй түрүүлэгшэ

Манай округ Германска Демократическа Республикын томохонууд промышленна центрнүүдэй нэгэниинь юм. Үшөө ГДР-эй байгуулагдаадүй байхада, машина бүтээлгэ ба текстильнэ промышленность округой экономикодо бага бэшэ һуури эзэлдэг байгаа. Хемница городой (мүнөө Карл-Маркс-штадт) фабрика, заводуудай бүтээн гаргаһан промышленна зүйлнүүд уласхоорондын худалдаа наймаанда үнинһөө хойшо мэдээжэ болонхой юм.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүлээр манай округой ажалшад һандарһан промышленна предприятинуудые һэргээн бодхоохын түлөө эршэтэйгээр тэмсэжэ эхилээ һэн. Һандаршаһан, унашаһан фабрика, заводуудай дороһоо эбдэршэһэн, дүрэшэһэн машина зэмсэгүүдые абаад, тэндэнь заһабарилдаг байгаабди.

Даб гэһээр манай олохон предприятинууд элдэб жэжэ зүйлнүүдые, амһартануудые бүтээн гаргадаг байһан юм. Һүүлээрнь урдань гаргадаг продукцинуудаа-машина зэмсэгүүдые бүтээн гаргадаг болоо һэмди. Советскэ Союзһаа хлопок абаһанайнгаа һүүлээр манай текстильнэ фабриканууд хүдэлжэ эхилээ һэн.

Промышленностиин шухала һалбаринуудай томохон предприятинууд капиталистнуудай гарта байһанаа арад зоной мэдэлэй болоо һэн. Мүнөө Карл-Маркс-штадт округой бүхы промышленна үйлэдбэриин 85 процентнь арадай промышленностиин хубида ороно. Индустриин шиидхэхы һалбаринууд, мүн томонууд промышленна бүхы предприятинууд ажалшадай гарта, тэдэнэй мэдэлдэ байна.

Хэды ехэ бэрхэшээлнүүдэй байбашье, манай округой хүдэлмэришэд шэнэ, демократическа засагай хүтэлбэри доро арадай промышленностиие хүгжөөн дэбжээхэ талаар бага бэшэ амжалта туйлаа. Хэрбээ, урдань Карл-Маркс-штадт округто ехэнхидээ бага ба жиирэй заводууд хүдэлдэг байгаа һаа, мүнөө манай округто томонууд предприятинууд бии болонхой. Арадай ажахыда ехэхэн удхашанартай «Модул», «Гроссдремашинен бау», «8 мая», «Германия», «Фриц Геккерт» гэхэ мэтэ предприятинууд республикын хүндэ машина бүтээлгын предприятинуудай дунда шухала һуури эзэлнэ. Мүн текстильнэ фабриканууд республика соогоо мэдээжэ болонхой.

Урдань, дайнай урда тээ, манай городуудай үйлсөөр ажал хүдэлмэригүйшүүл зайжа ябагша бэлэй. Мүнөө округто манай хүдэлмэригүйшүүл огто үгы ба мэргэжэл шадабаритай хүдэлмэришэд улам ехэ хэрэгтэй болоод байдаг.

Округой предприятинуудта эхэнэрнүүд эрэшүүлтэй хамта нэгэн адли эрхэтэйгээр, мүн тэдэнтэй адли салин хүлһэтэйгөөр ажаллана. Үйлэдбэриин суглаанууд, экономическа конференцинүүдтэ ажалшад угаа ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг ба үйлэдбэреэ дээшэлүүлхын, шэнэ арга шадабари үргэнөөр нэбтэрүүлхын түлөө олон тоото үнэтэ дурадхалнуудые оруулдаг байна.

1952 оной август һарада, Карл-Маркс-штадт округой бии болохо үедэ, оройдоол зургаан хүдөө ажахын кооперативуудтай байгаабди. Мүнөө 282 иимэ кооперативууд тоологдоно.

Гэхэтэй хамта, манай округой хүдөө ажахын үйлэдбэридэ социалистическэ секторэй хубинь бэшэ округуудтай жэшэбэл үшөөл бага байна. Энээнэй шалтагааниинь юун бэ гэхэдэ, бидэнэр хүдөөгэй таряашадай дунда хамтын ажалай үлэмжэ һайн байһан тухайнь ойлгуулламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа шадаагүйбди. Мүн хада модотой районуудта ажаһуудаг таряашадай эдлэдэг газарынь бага юм. Тиимэһээ эдэ ажахынуудые нэгэдүүлхэдэ бэрхэшээлтэй байдаг. Гэбэшье, юрэнхы дээрэнь абажа харабал округой хүдөө ажахы муу бэшээр һалбаран хүгжэнэ. Газарай гарса һайн, малажал хүгжөөхэ түсэб дүүргэгдэжэ байна. Таряашадай олзо доходынь урдын капиталистическэ үеынхидэ оробол жэлһээ жэл бүри дээшэлнэ.

Мүнөө ажалша таряашадай хүбүүд, басагад дээдэ һургуулида һураха, эрдэм мэргэжэлтэй болохо бүхы аргатай. Округой политическэ ба культурна ажабайдалда таряашад улам эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

«Яахадаа танай округой экономическа хүгжэлтэнь иимэ амжалтатайгаар ябажа байнаб?» гэжэ манһаа һурадаг.

Энэ хадаа, нэн түрүүн Карл-Маркс-штадт округой хүдэлмэришэн ангиин габьяата ажалай аша үрэн мүн гэжэ харюусаха байнабди. Юуб гэхэдэ, манай хүдэлмэришэн анги капиталистическэ мүлжэгшэдтэ эсэргүүсэн, ажалшан арадай ажабайдалые һайжаруулхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр оролдодог арюун һайхан заншалтай юм. Тиимэшье хадаа тэдэнэр түрүү зэргэдэ ябалсана.

Мүн манай советскэ хани нүхэд, илангаяа Советскэ Армиин солдадууд ба офицернүүд манда сэгнэшэгүй ехэ туһа хүргэдэг байгаа. Тиимэһээ советскэ хүдэлмэришэдэй ба таряашадай түрүү дүй дүршэлые хаана үргэнөөр хэрэглэнэб, тэндэ заабол амжалта туйлагдадаг байна бшуу.

Германска Демократическа Республикые бэхижүүлхын түлөө манай тэмсэл

Вилли ГЕБХАРДТ, Эрфуртска окружной советэй түрүүлэгшэ

Бүхы Германска Демократическа Республикын ба тэрэ тоодо Эрфуртска округой ажалшад нэгэдэхи табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргэхын түлөө амжалтатайгаар тэмсэжэ байна.

Германска Демократическа Республикын байгуулагдаһаар долоодохи жэлэй ябажа байхада, манай округой ажалшад Социалистическэ нэгэдэмэл партиин хүтэлбэри доро ажахынгаа алишье һалбаринуудые хүгжөөхэ талаар бага бэшэ амжалта туйлаа.

Промышленна продукци үйлэдбэрилэн гаргалга 1950 онойхитой жэшэбэл 185 процентээр дээшэлһэн байна. Манай промышленностиин һалбаран хүгжэжэ байһаниие ехэнүүд предприятинуудай амжалта дээрэһээ харахада эли болоно. Советскэ инженернүүдэй туһаламжаар һэргээн бодхоогдоһон Эйзенах городтохи автомобильна заводой коллектив продукци үйлэдбэрилгые 1950 онһоо 1954 оной һүүл хүрэтэр 238 процентээр ехэ болгоһон байна. Нордхаузен городтохи тракторна завод энэ үе соо продукци үйлэдбэрилэн гаргалгые таба дахин ехэ болгоо.

Арадай засагай үедэ манай хүдөө тосхонууд үнгэеэ эрид хубилгаа. Илангаяа газарай реформые бэелүүлһэнэй ба юнкерскэ ажахынуудые үгы болгоһоной ашаар, гансахан Тюринги гэжэ газарта (манай округшье тэндэ оролсодог байһан юм) 69 мянган таряашад, мүн тэрэ тоодо 3 мянга гаран шахуу нүүжэ ерэгшэд газартай болоһон байна.

Мүнөө үедэ манай округой хүдөө ажахы жэжэ ба дунда шадалтай таряашадай ажахынуудһаа бүридэнэ.

1952 онһоо Эрфуртска округой ажалша таряашад хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудые эмхидхэжэ эхилһэн юм. Энээндэ машинно-тракторна станцинууд угаа ехэ нүлөө үзүүлһэн ба таряашадта ехэхэн туһа хүргэһэн байна. Мүнөө манай округто 211 пунктнуудтай 35 машинно-тракторна станцинууд тоологдоно. Эдэ МТС-үүдтэ 1785 трактор, 88 комбайн, мүн бусадшье элдэб зэр зэмсэгүүд бии юм. Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэринүүдэй 40 процентнь машинно-тракторна станцинуудай хүсөөр хэгдэнэ. 10 мянга гаран таряашадай ажахынуудһаа бүридэһэн 338 үйлэдбэриин кооперативууд манай округто тоологдоно.

Үйлэдбэриин кооперативуудай хүдэлмэридэ үшөөл элдэб дутуу дунда зүйлнүүд тохёолдоһоор байна. Манай таряашад ехэнүүд ажахынуудые эрхилхэ талаар дүй дүршэл багатай юм. Гэбэшье, жэжэ ажахынуудта оробол үйлэдбэриин кооперативуудай үлэмжэ һайн байһаниие мэдэрбэбди. Үйлэдбэриин кооперативуудта түрүү арга шадабари үргэнөөр хэрэглэһэнэй ашаар үнеэдһээ һү һаалга саг үргэлжэ дээшэлнэ. Бүхы округто абажа харабал нэгэ квартал соо һү һаалга үнеэн бүриһөө 671 килограмм болоһон байна. Үйлэдбэриин кооперативуудта үнеэн бүриһөө һү һаалга дунда жэшээгээр 733 килограмм болоһон байна. Тиихэдэ үмсын ажахынуудта оройдоо 634 килограмм болоо.

Манай округто барилгын ехэхэн хүдэлмэри ябуулагдана. Нэгэдэхи табанжэлэй үедэ 35 мянган квадратна метр талмайтай 3500 шахуу квартиранууд баригдажа, ашаглалгада оруулагдаа. Мүн хэдэн олон һургуулинууд, Культурын байшангууд, поликлиникэнүүд, хүдөөгэй амбулаторинууд, амаралтын байшангууд баригдаһан байна. Манай округто уушханай ханяндые аргалха Европодохи эгээн ехэ эмнэлгын комбинат бии болгогдоо. Мүн хэдэн олон научна институдууд, дээдэ һургуулинууд, тусхай училищинууд тоологдоно.

Арадай засагай али бүхы эмхидхэлэй хүдэлмэридэ ажалшад эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Районуудай, городуудай болон окружной суглаануудай саг үргэлжын комиссинуудта ажалшадай түлөөлэгшэд олоороо хабаадалсажа, гүрэниие хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсана.

Гүрэнэй эмхи зургаануудай болон профсоюзна организацинуудай, мүн ажалшадай урялаар манай округто Баруун Германиһаа делегацинууд ерэдэг. Тэдэнэр манай демократическа гүрэнэй хүгжэн дэбжэжэ байһаниие, мүн арад зоной ажаһуудалай һайжаржа байһаниие хаража, ехэтэ баясадаг.

Манай округой городой ба хүдөөгэй ажалшад өөһэдынгөө шэн зоригто габьяата ажалаар Германска Демократическа Республикын экономическа хүсэ шадалые бэхижүүлнэ. Элдэб бэрхэшээлнүүдэй тохёолдобошье, Эрфуртска округ ажахын алишье һалбаринуудта шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлажа байна.

Ерээдүйн Германи иимэл байха ёһотой гэжэ манай ажабайдал ба амжалта харуулна. Германи хадаа имагтал хүдэлмэришэн, таряашанай ба эб найрамдалда дуратай Германи байха ёһотой.

Хүдэлмэришэн таряашанай гүрэниие бии болголгодо манда сэгнэшэгүй ехэ туһа хүргэһэн Советскэ нүхэдтөө баясхалан хүргэнэбди.

Германска Демократическа Республика хадаа демократическа ба эб найрамдалда дуратай шэнэ Германиин үндэһэ һууринь мүн.

СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Германска Демократическа Республика ошохоёо мордобо

ГДР-эй Арадай Палатын Президиумэй уряалаар СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Германска Демократическа Республикада ошохоёо ноябриин 25-да Москваһаа мордобо.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ Комиссиин гэшүүн Н. С. Патоличев делегациие толгойлно. Делегациин составта СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд В. А. Амбарцумян, Г. Е. Буркацкая, А. Т. Венцлова, Г. А. Денисов, М. Д. Ковригина, П. Ф. Морозов, С. Нурутдинов, А. И. Овсянников, Я. П. Остров, С. А. Петрухин, Э. К. Пусэп, З. Т. Сердюк, И. Ф. Синицин, С. А. Скачков, Н. И. Трофименков гэгшэд ороно.

Внуковска аэродром дээрэ СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо П. Т. Комаров, СССР-эй Министрнүүд И. А. Бенедиктов ба В. П. Зотов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин Орлогшо А. Ф. Горкин, СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд В. Г. Блаженов, А. Н. Кидин, П. И. Морозов ба О. Ш. Шадаров, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй Министрын орлогшо В. С. Семенов, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд В. И. Алексеев ба С. Б. Курашов, Моссоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо З. В. Миронова, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй болон СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, хэблэлэй түлөөлэгшэд делегациие үдэшөө.

Германска Демократическа Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол И. Кениг болон Посольствын хүдэлмэрилэгшэд мүн делегациие үдэшэлсөө.

(ТАСС).

ССР-эй Верховно Соведэй делегаци Берлиндэ ерэбэ

БЕРЛИН, ноябриин 25. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын Арадай палатын уряалаар СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Союзай Соведэй гадаадын хэрэгүүдые эрхилхэ Комиссиин гэшүүн, Белоруссиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Патоличев түрүүтэйгээр мүнөөдэр Берлиндэ ерэбэ.

ГДР-эй Арадай палатын президиумэй түрүүлэгшэ И. Дикман, ГДР-эй премьер-министрын орлогшо ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. Больц, Ехэ Берлинэй обер-бургомистр, Германиин Социалистическэ нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Ф. Эберт, ГДР-эй гүрэнэй болон олониитын бусад ажал-ябуулагшад СССР-эй болон Германска Демократическа Республикын гүрэнэй тугуудаар гоёон шэмэглэгдэһэн Берлинскэ Шенефельд аэродром дээрэ Верховно Соведэй делегациие угтаа.

СССР-һээ ГДР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Г. М. Пушкин, Советскэ посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, дипломатическа корпусой гэшүүд делегациие мүн лэ угталсаа.

Германска Демократическа Республикын Арадай палатын түрүүлэгшэ И. Дикман, СССР-эй Верховно Соведэй делегациие толгойлогшо Н. С. Патоличев үгэ хэлээ.

Советскэ футболистнууд ГДР-тэ ошоод байна

БЕРЛИН, ноябриин 25. (ТАСС). «Динамын» (Киев) футбольно команда «Висмут» командатай үсэгэлдэр Ауз городто футбол наадаа.

Мүрысөөнэй үедэ шанга тулалдаан болоо. Советскэ футболистнууд 4 : 3 гэһэн тоотойгоор илаһан байна.

Американска ракетнэ зэбсэгые туршан үзэхэ һанаашалгые Японидо эсэргүүсэн буруушаана

ПЕКИН, ноябриин 25. (ТАСС). «Онест Джон» гэжэ ракетнэ установкоор туршалгын буудалга хэхэ гэжэ американска командовани хараалһан байна. Энэнь хүн зондо хоро хүргэжэ болохо юм. Энээниие буруушааһан митинг Хоккайдо дээрэхи Энива городто болоо гэжэ японско радио мэдээсэнэ. Нютагай хүн зонһоо гадна, профсоюзуудай, таряашадай нэгэдэмэлнүүдэй, социалистическэ партиин болон бусад прогрессивнэ организацинуудай түлөөлэгшэд митинг дээрэ байлсаа.

Эсэргүүсэн буруушаалга мэдүүлһэн резолюци митингдэ хабаадагшад нэгэн дуутаар баталан абаа. Атомна зэбсэг туршалгада эсэргүүсэн городой бүхы хүн зон тэмсэхэ юм гэжэ тус резолюци соо хэлэгдэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: эдир мичуринецуудай выставкын нэгэ зал соо.

А. Мантаева[...]

Эдир мичуринецуудай выставкэ

Республикын Гэгээрэлэй министерство болон багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институт һургуулинуудай һуралсалай-туршалгын участогуудай выставкэ һаяхан Улан-Удэдэ эмхидхэбэ.

Тус выставкэдэ олон һургуулинууд элдэб экспонадуудые табиһан байна. Эндэ элдэб үнгын ургамалай зүйлнүүд, мүн амитанай аймагуудайшье һонирхолтой экспонадууд харуулагдаһан байна.

1955 ондо Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаһан Баргажанай аймагай Уринска дунда һургуулиин экспонадуудта выставкэ харагшад нэн түрүүн анхаралаа хандуулна. Энэ һургуули (директорынь нүхэр Васильев, һуралсалай-туршалгын участогые даагшань нүхэр Малика) 4.5 гектар һуралсалай - туршалгын участогтай юм. Энээнэйнь 2,55 га газарта яблока, вишни, малина, үхэр нюдэн, абрикос гэхэ мэтын үрэ жэмэсүүд ургадаг. Выставкын стенддэ тус һургуулиин һурагшадай ургуулһан огородой культуранууд элбэг. Мандагар томонууд капуста, хартаабха, үгэрсэ эндэ харагдана. Энэ жэлдэ ган гасуур байгаашье һаань, Уринска һургуули баян ургаса хуряажа абаа. Нэгэ гектар газар дээрэ абаад үзэбэл, «Вальвант» гэжэ сортын капуста 650 центнер, морковь 410 центнер, хартаабха 680 центнер, «Мамонт» гэжэ сортын тыквэ 550 центнер, томат 500 центнер ургуулагдаһан байна.

Тус һургуулиин һурагшад Н. Попова, Г. Иванова, В. Бубеева, Н. Позднякова, З. Колмакова ба бусад һургуулиингаа участок дээрэ зунай сагта ехэхэн эдэбхи хэшээлтэйгээр хүдэлөө. Үндэр ургаса абахын түлөө һурагшад, мүн багшанаршье түрүү агротехникые үргэнөөр нэбтэрүүлхые оролдоһон байна.

Уринска һургуулиин һурагшад үшөө 1951 ондо кукуруза тарижа эхилһэн юм. Һургуулиин участок дээрэ кукурузын баян ургаса ургана. Энэ жэлдэ гектар бүриһөө 680 центнер кукурузын эшэ набша абтаа.

Энэ һургуули зүгын бүлэнүүдые үнинэй барижа байдаг юм. Мүнөө 42 зүгын бүлэ тоологдоно. Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаһан һурагшад О. Попова, Ф. Зверьков гэгшэд зүгын бүлэ бүриһөө 103—103 килограмм мёд ба 1100 грамм зүгын бал суглуулжа абаа.

Уринска һургуулиинхид Баргажанай ба Курумканай аймагуудай колхозуудта элдэб жэмэстэ 3000 модо, 24 зүгын бүлэ үгэһэн байна.

Заиграйн аймагай Үнэгэтэйн дунда һургуулиин туршалгын участогай хүдэлмэри выставкэдэ мүн үргэнөөр харуулагдаба. Энэ һургуулиинхид Үнэгэтэй тосхониие модо тарижа гүйсэд ногооруулаа.

Улан-Удэ городой олохон һургуулинууд выставкэдэ хабаадалсаа; Пионернүүдэй байшан, Эдир натуралистнуудай станци элдэб һ[...] холтой ургамалнуудые ба ам[...] олоор асараа. Улан-Удын № 6[...] гуули (туршалгын участогые [...] шань нүхэр Дубинина) энэ [...] ороо һото культура һайнаар [...] лаа. Нэгэ гектар дээрэ абажа [...] бал шэнписэ 25,5 центнер, [...] ряа 22,5 центнер ургуулжа [...] байна.

Пионернүүдэй байшангай [...] дэхи эдир натуралистнуудай [...] гойхид кукурузын һайн сорт[...] шалгахын түлөө ехэхэн хүд[...] хээ юм. Зургаадахи классай [...] шад Святогор Генциана. [...] Мартемьянов нигэжэ хөөрэнэ[...] бирячка», «ВИР-291», «ВИР-[...] жэ кукурузын сортнуудые би[...] гажа үзэһэн байнабди. «Сиби[...] гэжэ сортонь ургажа байхада[...] га һалхинда тэсэдэггүй, нуга[...] харшадаг байна. Тиигэбэшье [...] сортнуудһаа хахад һара шаху[...] эдеэшэдэг байна. «ВИР-291» [...] сортын кукуруза мүн һайнаар [...] жа, эшэ, набшаһа ехээр [...] томонууд буурсагуудтай бай[...]

Улан-Удын № 65 һургуули[...] дэб амитадые олоор тэжээгэ[...] выставкэдэ бидэ гулабхаа, то[...] заряа, хэрмэ, шандага ба [...] олон амитадые һонирхожо [...] бди. Энэ һургуулиин һурагша[...] женова итгэжэ бэшэнэ: [...] далайн свинкэнүүдые [...] дэгбди. Эдэ ехэ һонин амит[...] соогоо тэдэ гурба дахин түр[...] 1—4 гүлгэхэдые нэгэ доро [...] Бидэнэр эдэ амитадые бэшэ һ[...] линуудта болон үхибүүдэй [...] тараажа үгэдэгбди».

Республиканска эдир натур[...] нуудай станци (директорынь [...] П. М. Лободенко) олон ами[...] үдхэдэг юм. Нүхэр Лободенко [...] нигэжэ хөөрэнэ: «Манда [...] най хэһэн инкубатор бии юм. [...] инкубатор соогоо тахяагай [...] раануудые дэгжээнэбди. Үшөө [...] үүлтэрэй туулайнуудые бии [...] нобди. Эдэ туулайнууд хүйтэ[...] зарта байжа шададаг, мүн [...] зүйлэй хоол эдидэг юм».

Тус выставкые городой ал[...] шад, хүдэлмэришэд, түрэлхид[...] шанар олоороо ерэжэ, һонир[...] рабад.

Городой һурагшад класс кл[...] раа эмхитэйгээр ерэжэ, тон [...] хон тус выставкые хараба. [...] гаяа тэдэнэр № 65 һургуули[...] биһан экспонадуудые һони[...] Олон һурагшад, түрэлхид [...] гоө һанамжануудые выставк[...] тэр соо тэмдэглэбэ.

Гэгээрэлэй министерствын [...] багшанарай мэргэжэлые дээш[...] хэ институдай энэ үүсхэл [...] шаалтай байна.

Б. Ба[...]
Д. Дуга[...]

Редакторай орло[...]
О. ГОМБОЕ[...]

Советскэ хүдөө ажахын хэдэн хүдэлмэрилэгшэд США ошохоёо мордобо

Советскэ хүдөө ажахын хэдэн мэргэжэлтэд США ошохоёо ноябриин 25-да Москваһаа мордобо. Эдэнэрые СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын научно-техническэ харилсан ажаллалгын управлениин начальнигай орлогшо И. Е. Емельянов толгойлно. (ТАСС).

Румыниин ба Чехословакиин хоорондохи научно-техническэ харилсан ажаллалга

БУХАРЕСТ, ноябриин 24. (ТАСС). Румынска Арадай Республикын ба Чехословацка Республикын хоорондо научно-техническэ харилсан ажаллалга эмхидхэхэ талаар хамтадхамал комиссиин долоодохи сесси Бухарестдэ болоо. Баталагдаһан хэлсээнэй ёһоор промышленностиин хэдэ хэдэн һалбаринуудые нарижуулан һайжаруулха талаар бэе бэедээ научно-техническэ туһаламжа үзүүлэлсэхэ уялгануудые Румыни ба Чехословаки бэедээ даажа абаһан байна.

Хоёр ороной хүнгэн промышленностиин научно-шэнжэлэлгын институдуудай хоорондо саг үргэлжэ харилсан ажаллажа байха гэжэ сесси дээрэ хэлсэһэн байна.

Японии ба Хитадай хоорондо худалдаа наймаа үргэдхэхын түлөө

ПЕКИН, ноябриин 25. (ТАСС). Японо-хитадай экспортно-импортна нэгэдэл байгуулагдаа. Японско худалдаа наймаанай ассоциаци, уласхоорондын худалдаа наймаае хүгжөөлгэдэ туһалха ассоциаци ба японо-хитадай худалдаа наймаанай ассоциаци энэ нэгэдэлые эмхидхээ гэжэ Токийска радио мэдээсэнэ. Хитадай арадай республикатай худалдаа наймаа үргэдхэхэ зорилгоор байгуулагдаһан энэ нэгэдэлдэ худалдаа наймаанай 120 компани ороно.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора 32-74, отв. секретаря—27-37, партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н—00621. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 6[...]